

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19 Haziran 2013 Çarşamba

ADALET KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

19 Haziran 2013 Çarşamba

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	1:30
Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	31:49

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:30
Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	1:30
Sadullah ERGİN (Adalet Bakanı)	(Hatay) 1:2
Recep ÖZEL	(Isparta) 3
Yılmaz TUNÇ	(Bartın) 3
Madde 1, 2	3
Madde 3	4
Mevlüt AKGÜN	(Karaman) 4
Mustafa KÖKÇAM (Danıştay Genel Sekreteri)	4
Yeni madde ihdasına ilişkin önerge	4
Gerekçe	4
Mustafa KÖKÇAM (Danıştay Genel Sekreteri)	4:5, 5, 7
Ramazan CAN	(Kırıkkale) 5, 7
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)	5, 7:8
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu) 6, 8:9
Hakan ÇAVUŞOĞLU	(Bursa) 6, 8:9
Mevlüt AKGÜN	(Karaman) 6
Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU	(Bursa) 6
Birrol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)	6:7
Madde 4	9
Mustafa KÖKÇAM (Danıştay Genel Sekreteri)	9
Madde 5, 6	9
Madde 7	10
Mustafa KÖKÇAM (Danıştay Genel Sekreteri)	10

Murat GÖKTÜRK	(Nevşehir)	10
Madde 8		10
Murat GÖKTÜRK	(Nevşehir)	10
Mustafa KÖKÇAM (Danıştay Genel Sekreteri)		11
Madde 9		11
Önerge		11
Mustafa KÖKÇAM (Danıştay Genel Sekreteri)		11
Gerekçe		12
Mustafa KÖKÇAM (Danıştay Genel Sekreteri)		12
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		12
Madde 10		12:13
Önerge		13
Gerekçe		13
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		13
Madde 11, 12, 13		13
Önerge		13:14
Gerekçe		14
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		14
Madde 14, 15		14
Önerge		14:15
Gerekçe		15
Hakan ÇAVUŞOĞLU	(Bursa)	15
Madde 16		15
Murat GÖKTÜRK	(Nevşehir)	15
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	15
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		15
Madde 17		15
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		16
Madde 18, 19		16
Taner GEÇMEZ (TBMM Yasama Uzmanı)		16
P. Birten DÖNMEZ (Sosyal Güvenlik Kurumu Avukatı)		16:17
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		17
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		17
Madde 20		17
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	17
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		17
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		17
Taner GEÇMEZ (TBMM Yasama Uzmanı)		17
Madde 21		17:18
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	18
Murat GÖKTÜRK	(Nevşehir)	18
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		18
Madde 22		18
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	18
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		18
Madde 23, 24		18
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	18
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		18:19
Murat GÖKTÜRK	(Nevşehir)	18
Madde 25		19
M. Oğuz KAYA (Anayasa Mahkemesi Genel Sekreteri)		19
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	19
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		19

Yeni madde ihdası ilişkin önerge		19
Gerekçe		19
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		19:20
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	20
Murat GÖKTÜRK	(Nevşehir)	20
Ramazan CAN	(Kırıkkale)	20
Mustafa TAŞKIN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Daire Başkanı)		20
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		21
Gerekçe		21
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		21
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		21
Gerekçe		21
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		21:22
Gerekçe		22
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		22
Gerekçe		22
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	22, 24
Emrullah AYCI (Yargıtay Genel Sekreter Yardımcısı)		22:23
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		23, 24:25
Murat GÖKTÜRK	(Nevşehir)	23
Muharrem BARUT (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdür Yardımcısı)		24
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		24
Taner GEÇMEZ (TBMM Yasama Uzmanı)		24
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		25:26
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		25, 26
Muharrem BARUT (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdür Yardımcısı)		25, 26
Taner GEÇMEZ (TBMM Yasama Uzmanı)		25, 26
Emrullah AYCI (Yargıtay Genel Sekreter Yardımcısı)		26:27
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		27
Gerekçe		27
Taner GEÇMEZ (TBMM Yasama Uzmanı)		27
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	27
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		27
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		28
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		28
Hakkı KÖYLÜ	(Kastamonu)	28
Taner GEÇMEZ (TBMM Yasama Uzmanı)		28
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		28
Gerekçe		28
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		29
Gerekçe		29
Yeni madde ihdası ilişkin önerge		29
Gerekçe		29
Taner GEÇMEZ (TBMM Yasama Uzmanı)		29
Madde 26		30
Önerge		30
Gerekçe		30
Madde 27		30
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		30

İKİNCİ OTURUM **31:46**

**Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri
Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı** **31:49**

Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)	31
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	32:34
Hakan ÇAVUŞOĞLU (Bursa)	33
Yılmaz TUNÇ (Bartın)	33, 34:35
Bilal UÇAR (Denizli)	33
Mevlüt AKGÜN (Karaman)	34
Madde 1	35
Mehmet Oğuz KAYA (Anayasa Mahkemesi Genel Sekreteri)	35:36, 38:40
Yılmaz TUNÇ (Bartın)	36, 37, 40
Ramazan CAN (Kırıkkale)	36
Murat GÖKTÜRK (Nevşehir)	36, 37, 39
Ayhan TOSUN (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)	37
Havva YETİŞ (Maliye Bakanlığı Maliye Uzmanı)	37, 39
Madde 2	40:41
Mehmet Oğuz KAYA (Anayasa Mahkemesi Genel Sekreteri)	41
Ramazan CAN (Kırıkkale)	41
Murat GÖKTÜRK (Nevşehir)	41
Hakan ÇAVUŞOĞLU (Bursa)	41:42
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	42
Yılmaz TUNÇ (Bartın)	42
Madde 3, 4	42
Madde 5	43
Murat GÖKTÜRK (Nevşehir)	43:44
Ufuk YEŞİL (Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Sekreteri)	44
Yeni madde ihdası ilişkin önerge	44
Gerekçe	44:45
Havva YETİŞ (Maliye Bakanlığı Maliye Uzmanı)	45
Ufuk YEŞİL (Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Sekreteri)	45

ÜÇÜNCÜ OTURUM **47:48**

Madde 6, 7	47
Önerge	47
Gerekçe	47:48
Burcu ARDA ÖZCAN (Maliye Bakanlığı Uzmanı)	48
Madde 8, 9	48

DÖRDÜNCÜ OTURUM **49**

Madde 10, 11	49
---------------------	-----------

Açılma Saati: 10.36

Kapanma Saati: 16.22

19 Haziran 2013 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 10.36

BAŞKAN : Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP : Harun TÜFEKÇİ (Konya)

0

BAŞKAN – Komisyonumun değerli üyelerini sevgiyle, saygıyla selamlayarak gerçekleşen yeter sayı içerisinde toplantıyı açıyorum.

İki tane işimiz kaldı, biri tasarı biri teklif olmak üzere iki kalemden oluşan. Birinci işi tamamlamış olduk, sıra ikinci iştedir yani adalet hizmetleri alanındaki değişikliğe ilişkin tasarının görüşülmesi işidir. Toplantımıza katılanların isimlerini sizlerle paylaşıyorum. Çalışmalarımızın verimli ve başarılı geçmesini diliyorum. Özellikle dönüştürücü katkılarınızı da esirgememenizi yani sadece müzakereye değil, dönüştürmeye ve öneri üretmeye yönelik becerilerinizin de Komisyona aksetmesini istiyorum.

Teşekkür ediyorum toplantıya katılan bürokratların isimlerini okutuyorum.

- Ayhan Tosun Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü, Mustafa Kökçam Danıştay Başkanlığı Genel Sekreteri, Enver Gülerüz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Gökmen Girgin Adalet Bakanlığı, Metin Çokmutlu Adalet Bakanlığı, Yücel Arslan Adalet Bakanlığı, Aynur Oral Adalet Bakanlığı, Aylin Önal Millî Savunma Bakanlığı, Birten Dönmez Sosyal Güvenlik Kurumu, Murat Mengi Adalet Bakanlığı, Mustafa Taşkın Adalet Bakanlığı, Oğuz Kaya Anayasa Mahkemesi Genel Sekreteri, Ufuk Yeşil Uyuşmazlık Mahkemesi, Meral Kaya Adalet Bakanlığı, Ahmet Öztürk Vakıflar Genel Müdürlüğü, Nihat Eryılmaz Maliye Bakanlığı, Seçil Gümüş Maliye Bakanlığı, Emrullah Aycı Yargıtay Genel Sekreter Yardımcısı, Murat Yaman Millî Savunma Bakanlığı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, ikinci iş yani görüşeceğimiz tasarı konusunda tasarı iradesinin gerekçesini Komisyona sunmak üzere Değerli Bakanımıza söz veriyorum.

Buyursunlar Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Şahsınızı ve Komisyonumuzun değerli üyelerini ve tüm katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bugün görüşmekte olduğumuz tasarı, bilindiği gibi, 650 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan değişiklikler yürürlüğe girmiş ancak yürürlüğe girdikten sonra 6223 Sayılı Yetki Yasası'na aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine götürülmüştü. Anayasa Mahkememizin vermiş olduğu kararla bu KHK'da adli tatil süreleriyle bunlara bağlı izin sürelerine yönelik düzenlemeler içeren hükümlerin, ayrıca Danıştay Kanunu'nda Başkanlar Kurulu ve Başkanlık Kurulu yönünden yapılan düzenlemelerin, bunların oluşumu, görevleriyle üye seçimlerine ilişkin düzenlemelerin, yine 2802 sayılı Kanun'da adli tatilden yararlanmanın esas olduğuna vurgu yapan düzenlemenin ve aynı yasadaki hâkim ve savcılarının meslek içi eğitimini düzenleyen değişikliklerin, yine ceza infaz kurumu personellerinin hizmet öncesi eğitim süresiyle ilgili eğitime alınan ceza infaz kurumu personellerinin sağlık sigortasından yararlanmasına dönük düzenlemenin, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle Adalet Bakanlığının izniyle kişilerin de hükümlüleri ziyaret edebilmelerine imkân veren düzenlemenin ve son olarak 5275 sayılı Kanun'daki hükümlü ve tutukluların yakınlarının cenazelerine katılma iznini genişleten düzenlemenin yetki yasasının kapsamı dışında olduğu gerekçesiyle iptaline karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi -burada dikkat edilmesi gereken husus- söz konusu kararında iptale konu maddelerde düzenlenen hususların 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin dayanağı olan 6223 sayılı Yetki Yasası kapsamında yer almadığı sonucuna vararak iptal kararı vermiştir. Mahkeme, iptal ettiği maddelerde düzenlenen hususlara ilişkin içerik itibarıyla bir aykırılık tespitinde bulunmamıştır.

Anayasa Mahkememizin iptal hükmü kararın Resmî Gazete'de yayınlandığı 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren altı ay sonra yani 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe girecektir. O açıdan, hazırlanan bu tasarıyla 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin iptal edilen ancak esas itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmayan yargı hizmetlerine ilişkin hükümlerinin uygulamada herhangi bir boşluğa ve

tereddüde yer vermemek amacıyla Anayasa Mahkemesinin iptal kararı da yürürlüğe girmeden, yeniden kanun olarak düzenlenmesi öngörülmektedir bugün huzurlarınıza getirmiş olduğumuz tasarıda.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; bu tasarıyla önünüze gelen düzenleme aşlında KHK'daki metinlerin aynen tasarı metnine aktarılması suretiyle oluşmuştur. Ancak, maddelerin görüşülmesi esnasında son bir yıl içerisinde olan gelişmelere dayalı olarak birtakım değişiklik talepleri talep edilebilecektir Komisyonunuzdan. Takdir Komisyonumuzundur. Buna bir örnek vermek gerekir ise: Yargıtaydaki iş yükünün azalmasına bağlı olarak daireler arasındaki görev alanlarının değiştirilmesine dair birtakım yetkiler verilmesi talep ediliyor. Yargıtayımızda, hukuk dairelerindeki dosya sayıları hızla azalmış, şu anda, postaya çalışır duruma gelen dairelerden söz edebilecek duruma gelmiş bulunuyoruz. Bu sevindirici bir gelişmedir. Hukuk dairelerindeki dosyaların erimesi, makul düzeye inmesi ve makul sürede temyiz hizmetlerinin görülerek dosyaların ilk derece mahkemelerine dönmesi faaliyeti bizleri memnun ediyor ancak ceza dairelerimizdeki yoğunluk bir miktar devam ediyor. Bu açıdan, Yargıtay Başkanlığımızın bir talebi var: Hukuk dairelerinden bir kısmının ihtiyaç görüldüğü miktarı itibarıyla ceza dairelerine dönüştürülebilmesi yetkisini de talep ediyor Yargıtay Başkanlığımız. Buna benzer son bir yıldaki uygulamalara...

BAŞKAN – Nasıl efendim? Bakanım, orayı anlayamadım.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Şu anda, Yargıtayımızda bildiğiniz gibi, hukuk ve ceza daireleri var. Hukuk dairelerinden bir kısmının ceza dairelerine dönüştürülmesine ilişkin, dosya sayısı azalan bir trend var hukuk dairelerinde, ceza dairelerindeki azalış daha yavaş ilerliyor. Bu açıdan...

BAŞKAN – Ortam olarak mı kaldıracacağız?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Hukuk dairesini ceza dairesine dönüştürme, daire kalkmıyor, hukuk dairesini ceza dairesine dönüştüren bir kanun maddesi öngörüyoruz. Onu arkadaşlarımız maddesi geldiğinde önerecektir.

BAŞKAN – Zamanı gelince müzakere ederiz onu.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Bunun gibi, son bir yıl içerisinde yapılmış olan uygulamalarla ortaya çıkan ihtiyaçlar da gözetilerek birtakım önergelerle Komisyonumuzdan katkı talep edilecektir. Ben, bu çalışmanın hayırlı olmasını temenni ediyorum. Komisyon üyelerimize katkı sunacak, eleştirileriyle tasarinin olgunlaşmasına katkı verecek arkadaşlarımıza da şimdiden teşekkürlerimi arz ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sağ olun, teşekkür ediyorum Değerli Bakanım.

Adalet Komisyonu, Değerli ve Dönüşümcü Bakanımızdan istinaf sisteminin uygulamaya geçirilmesi noktasındaki iradesini ısrarla tekrarlar.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – O zaman 69'a göre cevap hakkım doğdu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun efendim, buyurun.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Başkanım, malumunuz istinaf kurulması ve faaliyete başlamasıyla ilgili yanılmıyorsam 2006 yılında yasa yapıldı ancak o dönemin Yargıtayının da HSYK'sının da yaptığı bir tespit vardı. Neydi o? Yargıtaydaki iş yükü makul noktaya çekilmeden ve hâkim, savcı sayısında belli bir oranda artış sağlanmadan istinafın faaliyete geçirilmesi hâlinde bunun ölü doğacağına dair tespit idi. Şu anda, buna ilişkin hazırlıklarımız hızla devam ediyor ve inşallah 2014 adli yılı başında istinafların faaliyete geçeceği şekilde bütün altyapı hazırlıklarımız planlandı, zaten başsavcılarımız atanmıştı, personelin eğitimi yapıldı, sonbahar kararnamesine doğru da inşallah istinafta görev alacak hâkimlerin tespitine ilişkin, başkanların tespitine ilişkin çalışmalar yapılacak ve bunlar istinaf başlamadan önce belli eğitimlere tabi tutulacak. O açıdan hazırlıklarımız son noktaya geldi. Ümit ediyorum, 2014 adli yılıyla beraber istinaf sistemi de faaliyete girecektir.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Bakanım.

O zaman Yargıtay olay mahkemesine, içtihat mahkemesine dönüşür. Şu anda, dosyalar azalmış olmasına rağmen bizim geliştirdiğimiz sistemde, bir kişiyle, iki kişiyle çalışma imkânı olduğu için kolektif inceleme yerine düşük sayılı bireysel inceleme sisteminin uygulamada olması sebebiyle tatmin olmama gibi bir sorun var.

Çok teşekkür ediyorum Bakanım, bu sevindirici habere çok teşekkür ediyorum.

Peki, tasarinın geneli üzerinde söz almak isteyen? Celal Bey? Yok. Geneli üzerinde söz yok, tamam, peki. Var mı? Arkadaşlar geneli üzerinde iki üç cümle söylemez misiniz? Veya söylemeyin, gerek görmüyorsanız geçeceğim ama...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Bakanımız yeterince izah etti.

BAŞKAN – Efendim, geneli üzerinde Komisyonun iki üç cümle söylemesi rasyonellik bakımından da faydalı olur.

Haydi Yılmaz, bu zorlamalı bir söz vermedir, mecburdunuz.

Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; Sayın Bakanımız tasarının geneli üzerinde gerekli açıklamaları yaptılar. Ben de şunları ifade etmek istiyorum: Tabii, yetki kanunuyla verilen çerçeveye baktığımızda Anayasa Mahkemesinin kararının isabetli olduğu kanaatindeyim. Ancak, Anayasa'ya aykırılık açısından bir sıkıntı yok sadece usule ilişkin bir iptal söz konusu. Adli tatil düzenlemelerinin de bir an önce Genel Kuruldan geçmesi gerekiyor. O nedenle, tasarının olumlu olduğu kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Değerli Bakanım, Yılmaz Bey hatırlamadı ben kendisini tamamlayayım, bu kanun tasarısı geçen dönemde Yüksek Genel Kurulda görüşülürken Yılmaz Bey muhalefeti de hayran bırakacak kanun hükmündeki kararname-yetki kanunu ilişkisini somutlayarak ortaya koymuş ve bu riske de işaret etmişti. Yılmaz Bey bu konuşmaya ilaveten Genel Kuruldaki haklılığını da tescil ettirmiş oluyor.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun, 1'inci maddeyi okutuyorum:

“YARGI HİZMETLERİ İLE İLGİLİ OLARAK BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 4/7/1972 tarihli ve 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 85 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

‘Barışta Askeri Yüksek İdare Mahkemesi her yıl bir eylülde başlamak üzere, yirmi temmuzdan otuzbir ağustosa kadar çalışmaya ara verir.’”

BAŞKAN – Askeri Yüksek İdare Mahkemesinden bir arkadaşımız var mı? Yok.

Bir problem var mı arkadaşlar? Peki.

Söz? Yok.

Önerge? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Evet, Değerli Bakanın herhâlde başka bir toplantısı var. İç Tüzük'ümüzün 30'uncu maddesi delegasyonu içerisinde bürokratin temsilini uygun görüyorlar.

Buyurun Bakanım, başarılar diliyorum.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 12/6/1979 tarihli ve 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk ve Ceza bölümleri ile Genel Kurulu her yıl bir eylülde başlamak üzere, yirmi temmuzdan otuzbir ağustosa kadar çalışmaya ara verir.”

BAŞKAN – Evet, söz var mı?

Söz? Yok.

Önerge? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, Adalet Bakanlığı bürokrasisine özellikle hatırlatıyorum; önerenin varlığı hâlinde durdurabilirim sistemi, bana hatırlatın.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 6/1/1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (h) bentleri aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“g) Başkanlar Kurulu,

h) Başkanlık Kurulu,”

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Sayın Başkanım, burada ne kastediliyor?

BAŞKAN – Oraya bakacağım, ona bakıyorum ben de.

Mustafa Bey, buyurun açıklayın bize Sevgili Danıştay Temsilcim, buyursunlar.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Sayın Başkanım, Komisyonun sayın üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun hükmünde kararnameyle Danıştay Kanunu'nda daha önce olan Başkanlık Kurulu ve Başkanlar Kurulu diye iki değişik müessese getirilmiştir. Daha önce Danıştayda Başkanlık Kurulu diye bir müessese yoktu, Yargıtayda vardı, Yargıtayla paralel hâle getirildi. Başkanlık Kurulu bir başkan yani Danıştay Başkanı, üç daire başkanı, üç üyeden oluşan bir kurul, belirli görevleri yerine getirmek için oluşturulmuştur. Başkanlar Kurulu ise önceden Başkanlık Kurulu olarak ismi vardı, ismiyle beraber görevleri değiştirilmiştir. Bizce kanun hükmünde kararnameye uygun şekilde getirilen şeyin uygun olduğunu düşünüyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun şu hususu bilhassa bildiğini farz ediyorum: Bu, biliyorsunuz yetki kanunu, Genel Kurulda görüşüldü. Kanun hükmündeki kararnamelerin Anayasamızın 91'inci maddesi uyarınca bir kanuna dönüşmesi için Genel Kurulda görüşülmesi gerekiyordu, yürürlük şartı değil tabii o ama dönüşüm şartıydı. Bu kanun hükmünde kararname Genel Kurulda görüşülmedi. Onun için, ilk defa, artık kanun hükmünde kararname de görüşülmeden yasalastırma yoluna gidiyoruz.

Söz? Yok.

Önerge? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

“MADDE 4- 2575 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

‘Danıştay üyesi seçilebilmek için hakimlik ve savcılık mesleğinde yirmi yıl çalışmış olmak şarttır; varsa avukatlık mesleğinde geçen sürenin üçte ikisi bu süreden sayılır.’”

Gerekçe:

Maddeyle, idari yargı hâkim ve savcıları arasından Danıştay üyesi seçilebilmek için mevcut şartlara ek olarak, idari görevlerde geçen süre de dâhil olmak üzere, hakimlik ve savcılık mesleğinde geçen sürenin yirmi yıl olması aranmakta, bu sürenin hesabında tek istisna olarak varsa avukatlık mesleğinde geçen sürenin üçte ikilik kısmının da sayılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Mukayeseli metin yok yani değiştirilmek, eklenmek istenen metin önümüzde yok. Aslında, Bakanlıktan şunu isterdim, Ayhan Bey, öyle yapalım, ben şu anda değiştirilmek istenen normun metninin önümde olmasını isterim. Bu müzakere olmaz böyle. Onun için arkadaşlara talimat verin, bir arkadaş dışarıya çıksın, ihdası istenen maddelerin mukayeseli metnini önüme getirsin.

Şimdi, Mustafa, yirmi yıl var mı yani yürürlükteki kanunda yirmi yıl var mı?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Sayın Başkanım, okuttuğunuz zaman ben de anlayamadım önerenin mahiyetini.

BAŞKAN – Yeniden okuyun arkadaşlar.

Haberiniz yok mu arkadaşım, bu Danıştayla ilgili.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yargıtayla ayrı mı Başkanım?

BAŞKAN – Danıştay, Danıştay. Danıştay mı Yargıtay mı bu?

Efendim, mesele şu: Şimdi, Mustafa, hatırlarsın, bu üye seçilmek için yirmi yıllık hâkimlik kıdemi şart mı şu andaki kanunda?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Yok efendim.

BAŞKAN – Anlat bize bakayım Ayhan Bey, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Efendim, şimdi, Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçilebilmek için Yargıtay Kanunu'nda birinci sınıfa ayrılmış üç yılını doldurmuş olmak koşulu var, Danıştay Kanunu'nda da birinci sınıf olma koşulu var. Bu önerge sadece Danıştay için öngörülen bir önerge değil hem Yargıtay hem de Danıştay için...

BAŞKAN – Ortak önerge anladım.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Arkadan Yargıtay da gelecek. Genel gerekçemiz de şu Sayın Başkanım: Bilindiği üzere, daha önce birinci sınıfa ayrılma süremiz on iki yıldır. On iki yıldan sonra da birinci sınıf olabilmek için altı yıl bekleme süremiz söz konusuydu. Böylelikle Yargıtay üyeliğine seçilebilmek için on sekiz yıldan fazla bir sürenin Danıştay üyeliği için de geçmesi gerekiyordu. On sekiz yıldan sonraki sürede de defter incelemeleri nedeniyle nisan, ağustos ve aralık defterlerimiz var bizim inceleme yapılan. Aralık defterine tabi olan bir hâkim veya cumhuriyet savcısı incelenmesi ve birinci sınıf olması çoğunlukla on dokuzuncu yılın ortalarını buluyordu.

BAŞKAN – Buluyor yani fiilî şeyi...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Fiilen buluyordu, evet efendim.

BAŞKAN – Peki, kriter doğru mu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Daha sonra, bölge adliye mahkemelerinin kurulması maksadıyla bu birinci sınıfa ayrılma süreleri aşağılara çekildi yeteri kadar birinci sınıfa ayrılmış hâkim temin edebilmek adına. Ancak, bu olduğu zaman da şöyle bir durum ortaya çıkıyor efendim: 39-40 yaşında, 38 yaşını bulan, Yargıtay, Danıştay üyeliğine seçilme imkânı yarattı bunlarda. Tabii, Anayasa Mahkemesinde olduğu gibi, on iki yıllık bir süre Yargıtay için, Danıştay için söz konusu olmadığı için yaklaşık önceki fiilî hizmet süresi kadar, yirmi yıl olmayan hizmet süresinden daha fazla bir süreyi, kişilerin Yargıtay ve Danıştay üyesi olarak geçirme durumu ortaya çıktı, birincisi bu.

İkincisi de, biz bölge adliye mahkemelerini faaliyete geçirmeyi planlıyoruz. Onda da birinci sınıfa ayrılmış olmak koşulu var. Birinci sınıfa ayrılmış olmak koşulu hem Yargıtayda hem Danıştayda bölge adliye mahkemelerinde olduğu zaman bölge adliye mahkemelerinde çalıştıracağımız hâkim bulmakta sıkıntı çekeceğiz çünkü aynı kişilerin Yargıtaya seçilme imkânları olduğu zaman bölge adliye mahkemesinde bunları çalıştırmamız mümkün görünmüyor. Bu nedenle, bu hizmet yılı gibi objektif bir kriterin olmasının doğru olduğunu düşünüyoruz.

Kaldı ki, Yüksek Kurulun da genel uygulaması yıllarca 45 yaş veya 46 yaş gibi bir ölçüydü ancak yaş objektif değil subjektif bir ölçü, biz burada objektif bir kriter getirmek istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Mustafa Bey.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Sayın Başkanım, tabii veriyi doğrulayan... Danıştayın üyelerinin seçimine yönelik Komisyonun takdirine bırakıyorum. Ben, ihtiyaç var mıdır yok mudur şu anda hemen değerlendireyim, şey edecek değilim.

BAŞKAN – Bakın arkadaşlar, kurumsal ve organik dönüşümlerin bir defa dönüştürülen kurumların görüşleri alınarak, ilgili diğer kurumların müzakere sürecine katılarak oluşturulması daha sağlıklı olur diye düşünüyorum. Böyle şeydir yani erken ama geldi, bir defa Anayasa'nın 7'nci maddesi, Anayasa'nın 142'nci maddesi kapsamı içerisinde elbette ki siyaset kurumunun, yasama organının bir mutlak takdir hakkı var ama bu hakkı kullanırken dahi hakla ilgili, düzenleme konusuyla ilgili tarafların sürece katılımlarının sağlanması hem normun kapasitesi bakımından hem meşruiyeti bakımından hem de rasyonelliği bakımından şey, bir.

İki, bakın, bir defa yargı organlarının, hâkim arkadaşlarımızın, savunmanın üç diyalektiğinin eşit konumda olduğunu kabul etmeleri gerekir, içselleştirmeleri gerekir. Savunma bu üç diyalektiğin ayrılmaz bir parçasıdır. Avukatın çektiği çile, hâkimin çektiği çilenin gerisinde değildir. Avukatın -rasyonel olarak yani- verdiği mesai hâkimin mesaisinin gerisinde değildir, diyalektiği tamamlayan bir unsurdur. Lütfen, o üçte 2'yi tama iblağ edelim veya kaldıralım onu, o bölümü çıkaralım.

Neyse, bu Hakkı tabii yargı kökenli, dayanışmacı bir müzakere edecek doğaldır ama Adalet Komisyonunun kendi alanında özgün refleksini gösterme hakkının olduğunu düşünüyorum.

Hakkı'ya söz veriyorum.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Genel Müdürümün de anlattığına göre şu anda on üç yılını bitiren kişi birinci sınıf oluyor ve Yargıtaya seçilme hakkını elde ediyor. Bu hakikaten erken bir süredir yani 25 yaşında mesleğe

başladığını düşünseniz 38 yaşında bir hâkim, daha hâkimliği yeni yeni öğrendi, tam olgunlaşmadan Yargıtaya veya Danıştaya seçilme hakkını elde ediyor, bu erken.

Gene, Sayın Genel Müdürümün söylediği gibi, istinaf mahkemeleri kurulacağından istinaf mahkemesine seçilme yaşıdır bu yaşlar. İstinaf mahkemesine seçilme yaşıyla Yargıtaya seçilme yaşı veya süresi aynıysa o zaman herkes Yargıtayı hedef alacaktır, istinaf mahkemesine gitmeyi çok fazla kişi istemeyecektir. Hâlbuki, önce istinaf mahkemesine seçilmeli, orada bir süre kalmalı ondan sonra Yargıtaya veya Danıştaya seçilmeli. Burada üçte 2 meselesi şöyle: Zaten hâkimlik savcılık mesleğine eğer önceden avukatlık yaparak geçen kişiler varsa bunların avukatlıkta geçen sürelerinin üçte 2'si zaten bu meslekte geçmiş sayılıyor. Dolayısıyla, burada bir değişiklik yok. Yani o süre...

BAŞKAN – Üyelik kriteri bakımından Başkanım.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Üyelik açısından bir şey yok yani o birinci sınıfa ayrılıyor, birinci sınıfa ayrıldıktan sonra aslında “üçte 2'si sayılır” şeklinde bir hüküm koymadan, nasıl olsa mesleğe geçişte o sayılıyor, böyle bir hüküm koymadan şöyle bir süre konulabilirdi: On üç senede yani birinci sınıfa ayrılıyor ve bu yıllarda Yargıtaya seçilme hakkını kazanıyor ise bunu doğrudan on sekize veya yirmiye çıkarmak belki bence daha doğru olur diye düşünüyorum. O zaman avukatlıkta geçen süreyi ayrıca yazmaya gerek yok, o nasıl olsa işin içinde var, o süreye dâhil oluyor o.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Müsteşarım bir yöntem önereyim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun sevgili kardeşim, arkadaşım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şimdi, öncelikle saygıyla selamlıyorum herkesi.

Tabii, önergeyi imzalayan benim. Ben buraya saat onda geldim, bütün arkadaşlarımız burada vardı. Değerli arkadaşlar, bu önergeleri getiriyorsunuz, imzalıyoruz. Ben bir avukat olarak geldim buraya ve avukatlıkta geçen sürenin tam süreye nazaran üçte 2'sinin sayılmasına imza atıyorum.

BAŞKAN – Topun ağzına atıyor ya arkadaşlar.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şimdi, avukatlık refleksiyle değil ama mantıklı bir düşünce tarzıyla ortaya çıktığım zaman bunu atmamam gerekir benim. Müsaade ederseniz, bu yarım saat zarfında arkadaşlarla burada istişare edip bunu değerlendirebildik biz. Şimdi, yarın Barolar Birliği ya bana gelecek ya diğer arkadaşlarıma gelecek ve bununla ilgili söz söyleyecek. Niye bunu yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Buyurun.

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Sayın Başkanım, ben de Komisyon üyelerini ve sizi saygıyla selamlıyorum. Ben burada yaş haddi konmasını doğru bulmuyorum.

BAŞKAN – Kıdemdi, yaş değil de.

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Şundan dolayı: Birinci sınıfa ayrılmış bir hâkimin Yargıtayda pekâlâ başarılı olduğu zaman görev yapabileceğine inanıyorum. Bakın, biz seçilme yaşını 25'e indirmiş bir iktidarız ve gerçekten gelen genç, çalışkan, pırıl pırıl arkadaşlarımız var. Bunun dışında yargıda da hizmetleriyle tebarüz etmiş çok iyi hâkimler var. Dolayısıyla, birinci sınıfa ayrılmanın yeterli olduğu kanaatindeyim, birincisi bu.

İkincisi de, avukatlık yargının kurucu unsurudur. Dolayısıyla, avukatlıkta geçen süre yok şu kadarı sayılır, yok bu kadarı sayılır gibi bir değerlendirmenin doğru olmadığı kanısındayım. Bunun Komisyonca düzeltilmesini talep ediyorum.

MUSTAFA KEMAL ŞERBETÇİOĞLU (Bursa) – Avukatları aşağılamayalım yani.

BAŞKAN – Buyurun Müsteşarım.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Sayın Başkanım, burada bir konu var izah edilmesi gereken. Şimdi, bildiğiniz gibi 1993 yılında avukatlıktan mesleğe geçişle ilgili yasal bir düzenleme yapılmıştı.

BAŞKAN – Tamam, biliyorum.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Avukatlıkta geçen sürelerin tamamının meslekte sayılmasına ilişkin. Anayasa Mahkemesi bu düzenlemeyi iptal etti. O, şuna imkân veriyordu efendim: Avukatlıktan geçen bir kişinin eğer on yıllık bir avukatlık hizmeti varsa, hiç meslekte çalışmadan birinci sınıfa ayrılabilmesine imkân getirilmişti. Anayasa Mahkemesi bunu Anayasa'ya ve eşitliğe aykırı buldu “Eşit durumda olanlar ancak eşit konumdadır.” gibi bir yorum yaptı ve bunu iptal etti. Onun üzerine yapılan düzenlemede gerek derece kademe yönünden sayılmada gerekse meslekte sayılmada üçte 2 şartı getirildi efendim. Şu anda,

avukatlıktan geçen arkadaşların, üçte 2 hizmeti sayılıyor ve meslek kıdemleri belirleniyor. Onda da bir sınır var efendim, herhâlde, bu sayılma üç terfi dönemi çalışmadan birinci sınıfa ayrılacak sınırı geçemiyor yani altı yıl avukatlıktan geçen bir arkadaş birinci sınıfa ayrılabilmesi için herhâlde ne kadar hizmeti olursa olsun altı yıl meslekte çalışmak zorunda çünkü üçte 2'lik hizmet, on beş yıllık bir avukat geçtiği zaman on yıl ediyor. O zaman yine aynı noktaya geliyoruz, hiç çalışmadan birinci sınıfa ayırma gibi yani meslekteki başarısını ispat etmeden birinci sınıfa ayrılma gibi bir durum söz konusu oluyor. O nedenle, üç terfi dönemi şu an zaten mevcut kanunumuzda Anayasa Mahkemesi kararına dayanarak yapılan bir düzenleme var efendim. Burada, biz yeni getirdiğimiz düzenlemeyle, şunu yapmaya çalışıyoruz: Biliyorsunuz bizim ülkemizde yüksek mahkeme üyeliğinde herhangi bir süre sınırı yok. 38 yaşında seçildiyse yirmi yedi sene yüksek mahkeme üyeliği yapıyorsunuz aralıksız olarak. Nitekim bazı seçimlerde de 40 yaşına kadar inildi yüksek mahkeme üyeliğine seçim yapılırken. Bu teşkilatta ciddi bir hem huzursuzluğa hem beklentiye sebep oldu. Şimdi, biz, ben biliyorsunuz kurulda da çalışıyorum, yüksek mahkeme üyeliğine seçilme şeyini ilan ederken, 12 bin hâkim, savcımız var, bunun yaklaşık 10 bini adli yargıda, 5 bin küsur kişi Yargıtay üyeliğine seçilme hakkı kazanmış olarak ilan ediliyor ve hepsi beklentiye giriyor ister istemez. Hâlbuki, burada objektif bir kriterin olması gerekir, belli bir kıdem ve tecrübeden sonra bunun yapılması gerekir. Genel Müdürümüz izah etti, önceden birinci sınıf olma yaklaşık on sekiz-on dokuz yılı buluyordu. Biz 2005 yılında bunu on üç yıla indirdik. Şimdi, bir de istinafları siz girişte bahsettiniz "Ne zaman kuruyorsunuz?" İstinaflar kurulduktan sonra birinci sınıfa ayrılan hâkim savcılar istinafa üye olarak atanacaklar. Bir on yıllık eğer istinafta çalışma süreci öngörmezseniz yüksek mahkemeye atamanıza rağmen yani bir üst mahkemeye atamanıza rağmen teşkilatta bir memnuniyet oluşturamazsınız, herkesin beklentisi, emsalleri seçildiği için bir yüksek mahkeme üyeliğine seçilmek olacaktır. O yüzden, biz, hem objektif bir kriter hem belli bir tecrübe ve olgunlaşma hem de bir istinafta çalışma süresi getirmek amacıyla yirmi yıl meslek kıdemini getirmek istiyoruz ki bu da her hâlükarda yine 45-46'ya denk geliyor. Şunu dikkate almak lazım: Her şeyde bir süre var, Anayasa Mahkemesi üyeliğine de şimdi on iki yıl süre getirildi. Bu şartta bile efendim, yani yirmi yıl getirilse bile yüksek mahkemede kalış süresi yirmi yıl. Yani, bunun sağlıklı olup olmadığını da takdirlerinize sunuyorum.

BAŞKAN – Bunu anayasada düşünüyoruz, dokuz yıllı sınırlıyoruz yeni anayasada.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Ama en azından şimdi, kanunla yapılmış belli kriterlere bir objektif kriter daha ilave edip istinafta bir çalışma süresi öngörülebilir diye düşünüyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Sayın Başkanım, avukatlıkla ilgili kısa bir ekleme yapayım.

BAŞKAN – Üstadım, sıra düzeni içerisinde anlatıyorum.

Buyurun Mustafa Bey, ondan sonra Ramazan Bey, ondan sonra siz Genel Müdürüm.

Buyurun.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Sayın Başkanım, şimdi, geçen sene de bu süre konusu tartışıldı bu Komisyonunda ve düşürme yaptık. Şimdi, yaparsak, idareden seçilenler için on beş yıl hizmet arıyoruz, yargıdan gelenler için yirmi yıl artı staj gibi. Bunu birleştirelim yani yarın Danıştayda farklı farklı şekilde idareden gelen yani diyelim ki 22 yaşında üniversiteyi bitirip hemen memuriyete başlayan on beş yıl sonra 37 yaşında Danıştay üyesi olabiliyor ki yirmi yıldır bu düşürdük, geçen yıl temmuz ayında geldi, burada geldi, düşürdük. Şimdi, bunların hepsinin beraber konuşulup yapılmasını arz ediyorum Heyetinize. Yani, orada da bir on beş yılda gelen arkadaşlar olacak, bir yirmi yıl ve üzerinde gelen arkadaşlar olacak, Danıştay açısından söylüyorum bunu. Bunun beraber düşünülüp yapılması gerektiğini arz ediyorum Heyetinize.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

Buyurun, Ramazan.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu önerge Hakan Bey'in dediği gibi de yeni elimize gelen bir önerge, daha önergeyi inceleme fırsatı da bulunmadı. Burada savunma aleyhine dengeleri bozabilecek gibi gözüküyor. Bu nedenle, bu önergeyi şimdilik birakalım, gerekirse araştırma yapalım, Genel Kurulda değerlendirilim diye düşünüyorum.

BAŞKAN – O konuyu ben dile getireceğim.

Buyurun, Ayhancığım.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Sayın Başkanım, burada Komisyon üyelerimiz çoğunlukta avukatlık süresinin üçte 2'sinin sayılmasına takıldılar ancak ben şunu ifade etmek istiyorum: Aslında, biz üçte 2'yi buraya yazarken...

BAŞKAN – Kazanım olarak yazıyorsunuz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Evet efendim, pozitif ayrımcılık yaptık. Bakın, gerekçeyi okuyayım ben size.

BAŞKAN – Okumayın, anlatın efendim.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN– Şöyle diyor gerekçede: Bu sürenin hesabında tek istisna olarak varsa avukatlık mesleğinde geçen sürenin üçte 2'lik kısmının da sayılması öngörülmektedir. Şimdi, doktora, master, avukatlık stajının fazlası, hâkimlik stajının fazlası, askerlikte geçen sürenin belli oranları meslekten sayılıyor 2802'ye göre. Biz, burada pozitif ayrımcılık yaptık, dedik ki: Tek istisna avukatlıkta geçen süredir, bunun da üçte 2'si HSYK Hâkimler Kanunu'nda meslekten sayılacağı belli. Ancak, dedik ki meslekte geçen süre dersek, hiçbir istisna koymazsak, bunlar sayılırsa yine murat ettiğimiz olmaz veya avukatları hiç saymayabilir Yüksek Kurul üçte 2'de. Ben fiilen meslekte süreyi sayarım diyebilir. Onun için pozitif ayrımcılık adına yaptık bunu ve tek istisna artık avukatlar yani doktorada, masterda geçen süreler meslekten sayılmasına rağmen Yargıtay üyeliğine seçilme hesabında değerlendirilmeyecek sadece avukatlık mesleği değerlendirilecek.

BAŞKAN – Peki, Ayhan Bey, bu nezih gerekçeniz dahi diyalektik uyumun ve gereğin icabına oturmuyor, kolerasyon noksanlığı var.

Hakkı söyle, buyur.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Daha önceki yıllarda burada bir şey daha yaptık, ben karşı çıkmama rağmen bu Komisyondan geçti, şöyle bir şey oldu: Hâkimlik mesleğinde, meslekten sayılabilesi için, hâkim adaylarının yapmış olduğu staj sayılmadı ama avukat adaylarının mahkemelerde yapmış olduğu staj meslekten sayıldı. Bakın, hâkim adayları iki yıl mahkemelerde staj yapıyor, bu meslekten sayılmıyor, avukat adayları bir yıl mahkemede staj yapıyor ve bu stajın tamamı meslekten sayılıyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Altı ay.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Ya, neyse, altı ay, doğru, zaten tamamı bir yıl. Mahkemede staj, zaten dediğim de bu. Burada bir dengesizlik oldu esas, o zaman bile avukatların lehine bir durum oldu, bu doğru da değildi aslında. Ya hâkim stajı yapanlarınkinin de altı ayı en azından sayılmalıydı ya da avukatlarınki sayılmamalıydı. Burada bile lehe bir durum zaten var, meslekte.

İkincisi, daha önce, hakikaten Anayasa Mahkemesi iptal etmeden önce bir terfi dönemi vardı. Avukatlıktan hâkimlik, savcılığa geçmiş ise bir kişi, bir terfi yapacak iki yıl, ondan sonra birinci sınıfa ayrılabilirdi o bir terfisi yeterliyse, yani b, c neyse, defterine kayıtlıysa hemen birinci sınıf olabilecekti. Anayasa Mahkemesi zaten burada eşitsizlik gördü, ondan dolayı iptal etti ama şu anda on üç yıl hakikaten düşüktür. Şöyle yapabiliriz olmazsa, bu yirmi yıl değil de on sekiz yıl belki daha mantıklı olabilir bence.

BAŞKAN – Peki.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Ama geri kalan kısmına dokunmadan on sekiz yıl olarak değerlendirebiliriz.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, önergeler konusunda Bakanlık şu anda bir çalışma yapsın, mukayeseli metinleri, Danıştay vesaire metinleri önümüze koysun, ondan sonra dönemim madde ihdaslarına.

İki, buradaki şey şudur bakın değerli arkadaşlar: Doğru, avukat hiç hâkimlik yapmadan Yargıtay üyesi olacak yani yargılama formasyonu veya deneyimi olmayacak. Şu şöyle olabilir eğer şey edilirse yoksa geçmez, bizim Komisyonda geçmez, ben de izin vermem buna, diyalektik çünkü o, Ayhan Bey'in izahı tamamen mesleki tecrübe ama diyalektik şudur: İkisi eş değerdir, avukat da bir hâkim gibidir mesleğinde. Avukat da savunma hakkı, bir diyalektiktir, sav, savunma, hüküm. Şimdi, burada şöyle olabilir Ayhan, madde ihdası şuna dönüştürürseniz geçer yoksa bu geçmez bizde, birinci sınıfa ayrılmış, dokunmayız o mevzuata, der ki: "Olmak şarttır, varsa avukatlık mesleğinde geçen sürenin tamamı bu süreden sayılır, şu kadar ki avukatın bu hakkı kazanması için en az on yıl fiilen hâkimlik yapması şarttır." Olur o, o olur ama... O zaman bunu çekin, başka bir zaman... Geçmez bizden, reddedilmiş muamelesi görür. Bilmiyorum arkadaşlar...

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Başkanım, şimdi altı yıl yapmak zorunda ve o şekilde seçiliyor.

BAŞKAN – Altı yıl diyelim o zaman kardeşim.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Siz on yıl diyorsunuz ki daha...

BAŞKAN – Beş yıl de, yok ben demiyorum, mütevasib bir şey.

Bunu, şimdi müzakere etmiyoruz, tasarının tümünü şey ediyoruz, arkadaşlar çalışın. Değişiklik önerileri için demiyorum Değerli Müsteşarım. İhdas edilecek maddelerle ilgili mukayeseli metin hazırlansın, önümüze gelsin, bunu bu şekilde geçiremeyiz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Önergemi çekeyim mi şimdi?

BAŞKAN – Yok, çekmiyoruz, dönüştüreceğiz. Ya dönüştüreceğiz, ya reddedeceğiz ya çekilecek. Reddetme şık olmaz.

Tamam, maddeyi oku.

MADDE 4- 2575 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin başlığı “Başkanlar Kurulu” şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“1- Başkanlar Kurulu, Danıştay Başkanının başkanlığında Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanlarından oluşur.”

BAŞKAN – Evet, bunu, arkadaşlar, Değerli Müsteşarım, Değerli Genel Müdürüm; bir tasarı daha var, orada kalacaksınız, bitmeyebilir, muhtasar. Arkadaşlar, bu konuda bir gerekçe, bir şey istiyor musunuz, bir açıklama istiyor musunuz, bir açıklama gereği var mı?

Ben maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir şey var mı Mustafa burada?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Yok efendim.

BAŞKAN – Tamam, mesele yok, devam.

MADDE 5- 2575 sayılı Kanunun 19/A maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Başkanlık Kurulu

MADDE 19/A- 1. Başkanlık Kurulu; Danıştay Başkanının başkanlığında, üçü daire başkanı üçü Danıştay üyesi olmak üzere altı asıl ve ikisi daire başkanı ikisi Danıştay üyesi olmak üzere dört yedek üyeden oluşur.”

BAŞKAN – Bu, Danıştay kanununda mı değişiklik yapıyor? Evet.

Söz? Yok.

Önerge? Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ben bu tür çalışmalarını şey etmiyorum yani aslında, çok önemli bilhassa madde ihdası bakımından.

Buyurun.

MADDE 6- 2575 sayılı Kanunun 19/B maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Başkanlık Kurulu üyelerinin seçimleri

MADDE 19/B- 1. Başkanlık Kuruluna seçilecek asıl ve yedek üyeler Danıştay Genel Kurulunca seçilir. Başkanlık Kurulu üyeliğine aynı daireden birden fazla kimse seçilemez.

2. Başkanlık Kurulu, üye tamsayısı ile toplanır. Asıl üyelere birinin Kurula katılmaması halinde, noksanlık yedeği ile tamamlanır.

3. Başkanlık Kurulu üyeleri kendileri ile ilgili konularda Kurul toplantılarına katılamazlar.

4. Başkanlık Kuruluna seçilecek olanların tamamının bir oy pusulasında gösterilmesi suretiyle oy kullanılması da mümkündür. Aday çıkmadığı veya yeter sayıda başvuru olmadığı takdirde Başkanlar Kurulu tarafından gizli oyla ve oy çokluğu ile adaylar dışından seçilebileceklerin üç katı aday gösterilir. Seçimler 10 uncu madde hükümleri gereğince yapılır.

5. Başkanlık Kuruluna seçilenlerin görev süresi iki yıl olup, bir seçim dönemi geçmeden yeniden seçilemezler.

6. Başkanlık Kurulu üyeliğine seçilen daire başkanı ve üyelerinin seçim süresi dolmadan bu sıfatları değiştğinde Kurul üyeliğinden ayrılmış sayılırlar.

7. Başkanlık Kurulu üyeliğinin herhangi bir nedenle boşalması halinde onbeş gün içinde boşalan üyelik için seçim yapılır ve seçilen üye yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar.”

BAŞKAN – Söz? Yok.

Önerge? Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 7- 2575 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Başkanlar Kurulu, iş yükü bakımından zorunluluk doğması durumunda, vergi dava dairelerinin birini idari dava dairesi olarak, idari dava dairelerinin birini vergi dava dairesi olarak görevlendirebilir.

Görevlendirilen dairedaki dosyaların vergi ve idari uyumsuzluklara ilişkin görev ayrımı gözetilerek hangi daireye ve nasıl devredileceği, görevlendirilen daireye görevlendirildiği alan içinde hangi daire işlerinin verileceği hususları Başkanlar Kurulu kararıyla belirlenir. Bu kararlar Resmi Gazetede yayımlanır ve yayımını izleyen aybaşından itibaren uygulanır."

BAŞKAN – Şimdi, Mustafa Bey, bu daireler arasındaki ilişki bir iş bölümü ilişkisi mi görev ilişkisi mi?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – İş bölümü ilişkisi efendim. Zaten hangi dairenin hangi işe bakacağına Genel Kurul karar veriyor efendim.

BAŞKAN – Bence o zaman niye şey ediyorsunuz kardeşim?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Ama diyelim ki şu anda...

BAŞKAN – Aktarım noktasında bir ilke koyun.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Mevcutta zaten vardı, daha önceki eski yasada da vardı buna benzer bir... Şu anda 3. Daire, 4. Daire, 7 ve 9. Daire vergi dava dairesidir, vergi uyumsuzluklarına bakar.

BAŞKAN – Kanundan doğuyor, Danıştay Kanunu'ndan öyle mi?

MUSTAFA KÖKÇAM DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ – Evet, kanundan doğuyor, bunları Başkanlar Kurulu diyelim ki vergi işinde azalma oldu, yetki veriliyor, bu iptal davası dairesine dönüştürülüyor. Geçmişte buna örnek yaşandı. Mesela, 2. Dairemiz daha önce idari dava dairesiydi yani istişari görüş veren bir daireydi. Oturuldu, iş sayısı azaldığı için iptal davasına dönüştürüldü.

BAŞKAN – Bu yanlış değil ama daha doğrusu bana göre iş aktarılması, bu yanlış değil.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Herhâlde Yargıtaya da aynı maddeyi getireceğiz diye.

BAŞKAN – Bakacağız ona, ona bakacağım. O Yargıtayın ceza ve hukuk paradoksu zannediyorum iş bölümü ilişkisi değil görev ilişkisi, ona bakarız. Ona bakarız da bu burada bu yanlış değil ama daha doğrusunun iş aktarımı işte her yıl şey ediyor Başkanlar.. Şu işi şuna aktardım, bu işi buna aktardım... Takdir sizin.

Buyurun sevgili kardeşim.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Başkanım, şimdi, burada tasarinın yazımında dediğiniz gibi görev gibi anlaşılıyor bu iş aktarımı şeklinde anlaşılıyor. Yani, madem böyle bir yetki daha önce düzenlenmiş tekrar niye benzer bir düzenleme yapma ihtiyacı duyuyoruz? Bu yetki zaten başka şeyde var, Genel Kurulda var.

BAŞKAN – Neyse, artık şey ediyorlar. Ben olsam ben de düşüncektim ama önerge geliştirmeleri lazım, reddetme şansımız doğru olmaz.

Evet, anladım, dönüştürür müsünüz ona, Murat Bey'in şeyine Sevgili Müsteşarım, Ayhan? Yani, bu sistem nasıl yani niye? Madem iş bölümüyse iş yoğunluğuna göre esnek şekilde daire değiştirin. İsterseniz bunun müzakeresini geriye bırakayım, siz bilirsiniz, arada düşünün.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Vergi değişimi ağabey, idari dava vergi dava dairesi diye...

BAŞKAN – Neyse.

Efendim, oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Eğer farklı bir görüşteyseniz tekrarı müzakere yoluyla bunu dönüştürebilirim, Müsteşarımla konuşun Mustafacığım arada.

Okutuyorum:

MADDE 8- 2575 sayılı Kanununun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, dava dairesi arasındaki işbölümü karar tasarısı aşağıdaki esaslar uyarınca, Başkanlar Kurulu tarafından hazırlanır."

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – İşte, bak burada var ağabey.

BAŞKAN – Bunu bilmiyoruz tabii, öbür mukayeseli metin de uzun tabii. Evet, bu doğru. Başkaca kanunda başkaca bir hüküm var tabii değil mi?

Buyurun Mustafa.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Sayın Başkanım, bazen kanunlar der ki: Danıştay 10. Dairesine bakılsın, 13. Dairesine bakılsın. Kanunda özel hüküm varsa...

BAŞKAN – Düzenleyici kurullarla ilgili hükümler var tabii canım.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – O nedenle böyle bir hüküm getirilmiş.

BAŞKAN – Peki.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bende mukayeseli metin var tabii. Çalıştım ben dersime, önümde, yani değiştirdiğiniz maddeleri okudum, öyle ezbere yok yani ben karanlığa yumruk sallamak, ekle ya boşver falan yok çünkü sorumluyuz arkadaşlar, hukuk düzenini değiştiriyoruz.

MADDE 9- 2575 sayılı Kanununun 52 nci maddesinin başlığı 'Başkanlar Kurulunun görevleri' şeklinde ve birinci fıkrasında yer alan "Başkanlar Kurulu" ibaresi "Başkanlar Kurulu;" şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 9 uncu maddesiyle yeniden düzenlenmesi öngörülen 2575 sayılı Danıştay Kanununun 52 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

"Başkanlar Kurulunun görevleri

Madde 52 - 1. Başkanlar Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Üyelerin görev yerlerini, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde tutarak belirlemek.
- b) Zorunlu hâllerde, daire başkanı ve üyelerin dairelerini değiştirmek.
- c) Danıştay tetkik hâkimlerinin çalışacakları daireleri, kurulları ve görecekları işleri belli etmek ve gerektiğinde yerlerini değiştirmek,
- d) Daireler arasında işbölümü karar tasarısını hazırlamak."

BAŞKAN – "Karar tasarısının taslağını" de. Niye tasarı diyorsunuz Ayhan? Taslaktır ya, tasarı şeydir, tamamen tasarı Bakanlar Kuruluna ait yani taslaktır o, taslak diyelim. Düzeltiyorum taslak, taslak kardeşim o, taslak olur.

Ne diyor Yüksek Hâkimler Kurulunda çalışıyorsun Müsteşarım, tasarı diye bir şey var mı ya? Sizin korporatif hukukunuzda tasarı diye bir deyimle var mı? Taslaktır o.

Takdir sizin, düşünün onu, ben redaksiyon yetkisinde hal ederim, bana bildirin, taslaktır o.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Efendim, Yargıtay ve Danıştay Kanunu'nun mevcut hâllerinde de iş bölümü kanun tasarısı diye geçiyor.

BAŞKAN – Yanlış... Yanlış ama terim birliği için kabul edeceğimiz yani eskinin yanlış yapması, yeninin o yanlış düşmesi anlamına gelmez. Zaten Komisyonun işlevi de budur, dönüşümü sağlamaktır. Türkçeyi doğru kullanmamız lazım. Tasarı olmaz orada taslak olur.

Bu kayıt olarak geçti, ileride temenni ederim tutanakları okurlar dönüşümleri yapanlar, terimler konusunda da, Türkçe konusunda da hassasiyet gösterirler.

Devam...

- e) Danıştay daireleri arasında çıkan görev uyumsuzluklarını karara bağlamak,
 - f) Ayrı yargı çevrelerinde bulunan idare ve vergi mahkemeleri arasında görev ve yetkiye ilişkin uyumsuzluklarda ve bağlantılı davalarda merci tayinini yapmak.
 - g) Danıştay Başkanının Kurulda görüşülmesini uygun gördüğü işleri görüşmek ve karara bağlamak.
2. Kurul, Danıştay Başkanının davetiyle toplanır.
3. Başkanlar Kurulunun birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri uyarınca verdikleri kararlara karşı, yedi gün içinde ilgilisi veya üye tam sayısının onda biri Genel Kurula itiraz edebilirler. Genel Kurul, Başkanlar Kurulu kararlarını aynen onaylayabileceği gibi değiştirerek de onaylayabilir."

Gerekçe:

Maddeyle, üyelerin görev yerlerini, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde tutarak belirlemek; zorunlu hâllerde, daire başkanı ve üyelerin dairelerini değiştirmek; Danıştay tetkik hâkimlerinin çalışacakları daireleri, kurulları ve görecekları işleri belli etmek ve gerektiğinde yerlerini değiştirmek; daireler arasında işbölümü karar tasarısını hazırlamak görevleri, Başkanlar Kurulunun görevleri arasında düzenlenmiştir.

BAŞKAN – Şimdi, Değerli Müsteşarım, bu bir korporatif hukuk kuralı yani toplu hâlde çalışmanın getirdiği sorunları çözmeye yönelik bir form. Burada, çağrıda mutlaka “belirli gündemle” demek lazım. O, zaten belirtilmeyen gündemlere de bir format madde konur, “Kurulun görüşme sırasında belirleyeceği diğer gündem” diye madde konabilir. Taktir sizin. Böyle bir şey sizin için rasyonel olabilir yani “belirli gündemle” ibaresi eklensin mi?

Mustafa, “belirli gündemle” ibaresi... Ne yapıyorsunuz Danıştaydaki uygulama?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Sayın Başkanım, bu değişiklikle ilgili benim değişiklik metni bile önümde yok şu anda, bilgim de yok. O konuda...

BAŞKAN – Ya o benim sorunum değil, Bakanlıkla sizin ilginiz.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KÖKÇAM – Bu konuda sizin yüce takdirinize bırakıyorum. Benim önümde değişiklik metninde de yok, ilk defa duyuyorum.

BAŞKAN – Ya benim... Neyse efendim, benim öyle şeyim yok yani Komisyon olarak... Neyse, ekleyelim mi Değerli Müsteşarım, Ayhan, ekleyelim mi? “Gündemli olarak” diyelim mi? Korkmayın ya, korporatif hukukun evrensel bir ilkesi bu.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Başkanım, nereye eklemek istiyorsunuz?

BAŞKAN – Neredeyse işte, “...davet olunur.” diyor ya, “Başkanın davetiyle toplanır.” diyor ya. “Başkanın belirli gündemle davetiyle” eklenebilir oraya, problem değil, böyle bir zaruret görüyorsanız veya sonra bize şey yapın, düşünün, acil karar vermeyin sonra ben redaksiyon yetkisi içerisinde onu şey ederim.

Neyse, ben bunu söylemiş olayım. Bana işaret ederseniz onu redaksiyon yetkisi içerisinde şey yaparım. Çok önemli değil ya, Anayasa'nın 117, 118'inci maddesinde de var, Sevgili Bakanım burada, Millî Güvenlik Kurulu bile belli gündemle toplanıyor değil mi Üstadım? Korporatif hukuk, belli bir gündem.

Arkadaşlar, ikinci sırayı, sevgili Anayasa Komisyonu Genel Sekreterim burada, ikinciyi ben öğleden sonraya alayım, Erdal Hoca da geliyor çünkü Erdal Hoca da şey yapacak, oradan şimdi bu akademik rasyosu olan bir arkadaş da gelirse vakıflar hukukunda, siz zaten o konuda donanımlısınız, öğleden sonra Erdal Onar Hoca da gelecek.

Evet, peki, tamam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge, Mustafa Bey'in, Genel Sekreterimizin istikbale muzaf aydınlanma hakkı saklı kalarak oylanmış ve kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Buyurun.

– **MADDE 10-** 2575 sayılı Kanunun 52/A maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Başkanlık Kurulunun görevleri

MADDE 52/A- 1. Başkanlık Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Üyelerin görev yerlerini, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını gözönünde tutarak belirlemek.
- b) Zorunlu hallerde, daire başkanı ve üyelerin dairelerini değiştirmek.
- c) Danıştay tetkik hâkimlerinin çalışacakları daireleri, kurulları ve görecekları işleri belli etmek ve gerektiğinde yerlerini değiştirmek.
- d) Yetkili mercinin neresi olduğu belirtilmemiş olan yönetim işlerini belli etmek veya bu işleri yapmak.
- e) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

2. Başkanlık Kurulunun, birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri uyarınca verdiği kararlara karşı, yedi gün içinde üye tamsayısının en az üçte biri tarafından yazılı olarak Danıştay Genel Kuruluna itiraz edilebilir. Genel Kurul, Başkanlık Kurulu kararlarını aynen onaylayabileceği gibi değiştirerek de onaylayabilir.”

BAŞKAN – Önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 10 uncu maddesiyle yeniden düzenlenmesi öngörülen 2575 sayılı Danıştay Kanununun 52/A maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan
İstanbul

"Başkanlık Kurulunun görevleri Madde 52/A - 1. Başkanlık Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Yetkili merciin neresi olduğu belirtilmemiş olan yönetim işlerini belli etmek veya bu işleri yapmak.
- b) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek."

Gerekçe:

Maddeyle, Danıştay Kanununun 52/A maddesi ve Başkanlık Kurulunun görevleri yeniden düzenlenmektedir.

BAŞKAN – İşaret ettiğiniz husus, bunun üzerine ihdas edilecek madde konusu mu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Evet.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi -bir tamamen icmal maddesidir- oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde, değiştirilen önerge doğrultusunda yüksek Komisyonca kabul edilmiştir.

– **MADDE 11-** 2575 sayılı Kanunun 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"MADDE 55- 1. Danıştay Başkanı, Danıştayın genel işleyişinden sorumludur. Kuruluşun düzenli çalışmasını sağlar. Gerekirse, ilgili daire başkanları veya Başkanlar Kurulu ile de istişare ederek lüzumlu idari tedbirleri alır.

2. Danıştay Başkanı, Danıştay Genel Kurulu ile İçişleri Bakanlığı Birleştirme Kuruluna, İdari İşler Kuruluna, idari ve vergi dava daireleri kurullarına, Yüksek Disiplin Kuruluna, Başkanlar Kuruluna ve Başkanlık Kuruluna, başkanlık eder."

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

– **MADDE 12-** 2575 sayılı Kanunun 84 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"MADDE 84- Görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği tam teşekküllü resmi sağlık kurulu raporuyla kesin olarak anlaşılan Danıştay meslek mensuplarının görevine son verilmesine Başkanlar Kurulunca karar verilir."

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

– **MADDE 13-** 2575 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"1. Danıştay daireleri her yıl bir eylülde başlamak üzere, yirmi temmuzdan otuzbir ağustos kadar çalışmaya ara verirler."

"3. Bu dairenin başkanı ile üyeleri, Danıştay dairelerinin başkan ve üyeleri arasından karma olarak Başkanlar Kurulu tarafından seçilir. Ayrıca lüzumu kadar savcı ve tetkik hakimi görevlerine devam ederler."

BAŞKAN – Önerge var okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 13 üncü maddesiyle yeniden düzenlenmesi öngörülen 2575 sayılı Danıştay Kanununun 86 ncı maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarındaki değişikliğe ilave olarak altıncı fıkrasının da aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan

İstanbul

"6. Çalışmaya ara verme süresi içinde görevleri başında kalan Danıştay üyeleri yılın diğer dönemlerinde yol süresi dahil çalışmaya ara verme süresi kadar izin kullanabilirler."

Gerekçe:

Maddeyle, Danıştay üyesi sıfatıyla Başkan, Başsavcı, Başkanvekilleri, Daire Başkanları ve üyeler ile Genel Sekreterin çalışmaya ara verme döneminde nöbetçi kalmaları halinde, yol süresi dâhil çalışmaya ara verme süresi kadar yıllık izin kullanmaları öngörülmüştür.

BAŞKAN – Yüksek bürokrasi, yasama organına tasarı iradesi gelirken hazırlama döneminde bu noksanlığı öngöremedi mi?

Ayhancığım, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Sayın Başkanım, bu tasarı, tabii, kanun hükmünde kararname olarak gelmişti, şubat ayında da tekrar Başbakanlığa gelmişti. Ancak ondan sonra Yargıtayın da Danıştayın da birtakım talepleri oldu. O taleplerin bir kısmını buraya aktarabilme imkânımız olduğu için... Şimdi, Danıştay üyeleri, Anayasa Mahkemesi üyeleri, Yargıtay üyeleri, evvelden beri adli tatil süresi kadar nöbetçi kalanlar izin kullanıyorlar ancak Danıştay üyeleri otuz gün izin kullanıyorlardı. Şimdi, iki ay sonra, üç ay sonra yeni bir değişiklik önergesiyle gelmek çok uygun olmayacak diye Danıştayın talepleri doğrultusunda Danıştay üyelerini de adli tatil süresi kadar yaptık.

İleriki madde de şu var, mesela, o da belki çok ileriye kalabilirdi: 650 ile Yargıtay üyelerine tanınmış olan imkân, tetkik hâkimleri ve savcılara da getirilmişti. Danıştay “Onlara geldiğine göre bize gelsin, taşra da bize gelsin.” diyordu, onu da çıkarttık efendim.

BAŞKAN – Peki, tamam.

Bu izahınız dahi o zamanında yapılacak düzenleme gereğini izah etmiyor.

Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi yüksek kabulünüze arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde ittifakla kabul edilmiştir, tabii, Komisyonun tek partili çoğunluğu tarafından.

– **MADDE 14-** 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri her yıl bir eylülde başlamak üzere, yirmi temmuzdan otuzbir ağustos kadar çalışmaya ara verirler."

BAŞKAN – Söz? Yok.

Önerge? Yok.

Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Buyurun.

– **MADDE 15-** 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 56 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Adli ara vermeden yararlanmayan daire başkan ve üyeleri ile Cumhuriyet savcıları ve tetkik hâkimleri yılın diğer dönemlerinde yol süresi dahil adli ara verme süresi kadar izin kullanabilirler."

BAŞKAN – Önerge var Okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 15 inci maddesiyle yeniden düzenlenmesi öngörülen 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 56 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali İhsan Yavuz

Sakarya

"Adli ara vermeden yararlanmayan Yargıtay üyeleri yılın diğer dönemlerinde yol süresi dahil adli ara verme süresi kadar izin kullanabilirler."

Gerekçe:

Maddeyle, adli ara verme süresi içinde görevli kalan Birinci Başkan, Birinci Başkanvekilleri, Daire Başkanları ve üyeler, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Başsavcıvekilleri ile Genel Sekreterin adli ara verme süresi kadar izin kullanmaları öngörülmüştür.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – “Yararlanmayan” ifadesi yerine “yararlanamayan” ifadesi...

BAŞKAN – İki de olur. Bakmak lazım yani kanundaki şeye bakmak lazım. Yani, edilgen bir kip kullanılıyorsa edilgen olur. Burada tamamen yasadaki diğer şeylere uyumdur yani edilgense şey.

Peki, teşekkür ediyorum.

Hakan'ın bu kaydı ihtirazisiyle... Nottur, müktesebata geçti. Bu, ileride literatürde -kesinlikle ifade edeyim- bilimsel incelemelerde, kanun şerhlerinde, gerçekten en azından sıçrama noktasında açılıma yol açabilir.

Samimi söylüyorum, tebessümle söylemiyorum, bu katkılarınıza teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

– **MADDE 16-** 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 55 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Hâkim ve savcıların adli ara vermeden yararlandırılması esastır."

BAŞKAN – Bu ne demek ya? Bu ne demek ağabey ya? Yapmayın bunu ya. Hocam, yani, dam üstünde saksığan kardeşim yani bu saksığan, ki esastır, hak bu. Yani, izin hakkı, yıllık izin hakkı, angarya yasağı... Böyle madde...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Başkanım, bir söz verir misiniz?

BAŞKAN – Buyur Murat.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Şimdi, Sayın Başkanım, değerli üyeler; “Hâkim ve savcıların adli ara vermeden yararlandırılması esastır.” hükmüne dayanarak bütün hâkim ve savcılar adli ara vermede izin isterlerse ne olacak?

BAŞKAN – Ha, yok, olmaz, o istisna olur.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Mümkün olduğu kadar...

BAŞKAN - Yok, yok, bir problem olmaz. Kanuna kanunla sınır getirilir.

Müsteşarım, problem değil, kalır, hiç kendini yorma.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM - Yok, bir izah...

BAŞKAN – Bunun izahı olmaz üstadım, tahtında müstetir olan bir ilkenin izhar edilmesi yasama tekniğine aykırıdır.

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Sayın Başkan, mutlaka teknik açıdan öyledir de, bu işin gereğiyle uygulama bazen birbirine uymuyor ve bazı şeyleri yeniden izah etmek gerekiyor.

Şimdi, bildiğiniz gibi, adli ara vermenin uygulandığı bir sistemde hâkim ve savcılarımızdan izinlerini farklı tarihlerde, haziranda, temmuzda kullanma talepleri geliyor değişik mazeretlerine binaen. Biz de onlara şunu diyoruz: “Elbette sizin özel sebepleriniz olabilir ama adli ara verme uygulanıyorsa biz sizi buna biraz da Kurul olarak...” Kuruldaki görevim icabıyla da söylüyorum, yönlendirmeye çalışıyoruz arkadaşları, ki mümkün olduğu kadar yargılama süreci kısalsın. Burada da biz arkadaşlara kanun da bakın bunu arzu ediyor mesajını veriyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, kanunlar retorikle uğraşmaz. Buna biz yine edebiyatta “faidei zaide”, “gerekmeyen fayda” diyoruz, “fazladan fayda”.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde talepte ısrar üzerine yüksek Komisyonca kabul edilmiştir.

– **MADDE 17-** 2802 sayılı Kanununun 119 uncu maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"MADDE 119- Hâkim ve savcılarının hak ve ödevi olan meslek içi eğitimleri Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yaptırılır. Bu eğitimin usul ve esasları, Türkiye Adalet Akademisinin görüşü alınarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca hazırlanan yönetmelikte belirlenir."

BAŞKAN – Niye böyle merkezîyetçi bir tekel öngörüyorsun Değerli Müsteşarım fiilen Yüksek Hâkimler Kurulunun başı olarak? Bakın, demokrasi desantralizasyon rejimidir. Şeye güvenin, Adalet Akademisi, gerçekten mimarı Yaşar Karayalçın'dır, şu andaki başkanıyla müthiş bir performans ortaya koyuyor. Bu kadar merkezîyetçi olmayın. Akademinin organı var vesaire. Akademiye bırakın onu. Takdir sizin. Akademiye de savunmuş oluyorum. Hüseyin Bey niye bir temsilci göndermedi veya kendisi gelmedi, bilemiyorum.

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Zaten, Sayın Başkanım, burada eğitim programında Akademinin görüşünü alıyoruz. Ancak iş ve kadro durumunu dikkate alarak elbette ki hangi tarihte, hangi hâkimin görevini bırakıp o izne gideceğini Kurul belirlediği için Kurulla Akademi bunu ortak planlıyor, burada bir problem yok Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, söylemek istediğiniz bir şey var mı bu konuda? Yok.

Peki, efendim, şu Akademi Başkanına söyleyin, yasama tekniği konusunda Adalet Komisyonunun yetkin üyelerinden birisine her dönemde bir şey yapsın yani çünkü kanunların doğru yorumlanabilmesi için kanun koyma sanatı ve kanun hazırlamanın background'u konusunda hâkimlerimizin de aydınlanması lazım. O konudaki dileğimi zannediyorum Adalet Bakanlığı bürokrasi Başkanına iletacaktır. O konuda oldukça cimri. Savunma mesleğinin de ve Adalet Komisyonunun da siyasanın da bu gerçekten güzide kurumumuza ve işleyişine katacakları vardır.

Ben maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

– **MADDE 18-** 29/7/2002 tarihli ve 4769 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Hizmet öncesi eğitimin süresi beş aydan az olamaz, bu süre Eğitim Kurulunca belirlenir. Hizmet öncesi eğitimde, yirmi güne kadar hastalık sebebiyle izinli geçirilen süreler eğitimden sayılır."

BAŞKAN – Söz? Yok.

Önerge? Yok.

Yüksek oylarınıza sunuyorum: Madde kabul edilmiştir.

– **MADDE 19-** 4769 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Hizmet öncesi eğitime alınanlar, eğitim gördükleri süre içinde genel sağlık sigortalısı sayılırlar. Bu şekilde, genel sağlık sigortalısı sayılanların genel sağlık sigortalısı primleri, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katı esas alınarak ve sigortalı hissesi dahil olmak üzere Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenir. Genel sağlık sigortalısı sayılanların 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendine göre tespit edilecek eş ve çocukları ile ana ve babaları da bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla genel sağlık sigortasından yararlandırılır."

BAŞKAN – Bu 4769 sayılı Kanun ne kanunu?

KOMİSYON UZMANI TANER GEÇMEZ – Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri.

BAŞKAN – Sistematik içerisinde adı geçmedi. Var, şurada var, 18'inci maddede var, tamam.

Peki, Değerli Müsteşarım, yine hukuk düzenlemesinde sistem sorunu çözülürken aidiyet, bu normun ait olduğu bölüm çünkü bunun omurgası sosyal güvenlik. Sosyal güvenlik mevzuatına aktarmak mı, yoksa o mevzuatı amipletirerek sizinle ilgilidir ama ilgi yoğunluğu bakımından ikinci derecede ilgilidir. Sosyal güvenlik mevzuatına aktarıp...

Sosyal Güvenlikten kimse var mı burada?

Buyurun Hanımefendi, isminizi lütfedin, dinleyelim sizi.

Efendim, tutanağa geçsin, buyurun.

Yani, ilgili bölümü değiştirebiliriz.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU AVUKATI P. BİRTEN DÖNMEZ – Şöyle ki, bu maddenin 5510 sayılı Kanun'un 99'uncü maddesi gereği sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleriyle ilgili her türlü kanuni düzenlemenin 5510 sayılı Kanun ile yapılacağı hükmü ve ayrıca kanunların sistematiği ve kanunların birliği açısından 5510 sayılı Kanun'un "Sağlık sigortalısı sayılanlar" başlığı altında 60'ncü maddesinde düzenlenmesi hususunun değerlendirilmesini arz ediyoruz.

BAŞKAN – Uygun olur. Yani, düzenlemeye karşı değilsiniz, yerine karşısınız.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU AVUKATI P. BİRTEN DÖNMEZ – Tabii ki, tabii ki.

BAŞKAN – Ama yasama organına yasayla emir veremezsiniz, "Şurada düzenlenir, burada düzenlenmez."

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU AVUKATI P. BİRTEN DÖNMEZ – Hayır, takdir sizin.

BAŞKAN – Onu bizim Hakkı Beyler de yaptı Ceza Kanunu'nda? Biz dinlemedik. Yasama organını bağlayan Anayasa'dır. Sistematik düşüncesine katılabilir...

Değerli Müsteşarım, bunu isterseniz şey yapalım, bir önerge hazırlasınlar arkadaşlar, o önergeyi şey yapalım, oraya aktaralım. Aynen kalacak bu.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Oraya aktarınca diğer komisyonlarda görüşülmesi gerekiyor mu?

BAŞKAN – Gerekmez, yok, gerekmez. Müzakere komisyonu budur. Doğrusu da odur.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Beraber çalışalım.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Bizim arkadaşlar da burada beraber hazırlasınlar.

BAŞKAN - Ayhan, şöyle arkadaşlar: Önerge hazırlanıyor, şimdi şöyle değiştiriyorsunuz...

Ne kızım, bir daha söyle bakayım kanunu.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU AVUKATI P. BİRTEN DÖNMEZ – "5510 sayılı Kanun'un genel sağlık sigortalısı..."

BAŞKAN – Bana, bakın, yazdırın. "Şu tarih ve şu sayılı kanunun 16'ncü maddesine aşağıdaki hüküm eklenmiştir." mi diyeceğiz? Sistematiğine bakın kızım, yanlışlık yapmayın.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU AVUKATI P. BİRTEN DÖNMEZ – "5510 sayılı Kanun'un 60'ncü maddesine..."

BAŞKAN – Bana önerge hazırlayın, yeri nedir çünkü yetmez.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU AVUKATI P. BİRTEN DÖNMEZ – Tamam, hemen hazırlayalım biz.

BAŞKAN – Yok, yok, önerge şudur kızım yani bana şunu söyleyin, “Şu tarih, şu sayılı kanunun şu maddesinin şu fıkrasından sonra gelmek üzere şu hüküm eklenmiştir.” ibaresini şu anda hazırlayın bitireyim. Ben atlıyorum onu. Bunu atladık. Bir bak önündeki kanuna, bak, tarihi, sayısı...

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU AVUKATI P. BİRTEN DÖNMEZ – “31/05/2006 tarihli...”

BAŞKAN – Kızım, bakın, yeri biliyorum, burada “...değiştirilip düzenlenmiştir.” diyor.

Biz de “...eklenmiştir.” diyeceğiz oraya.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU AVUKATI P. BİRTEN DÖNMEZ – Tamam.

BAŞKAN – Onun için “...eklenmiştir.” diyeceğiz. Ona bakın, ona göre...

– **MADDE 20-** 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 331 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"(1) Ceza işlerini gören makam ve mahkemeler her yıl bir eyülde başlamak üzere, yirmi temmuzdan otuzbir ağustosa kadar çalışmaya ara verirler."

BAŞKAN – Ne biçim bir terim Hakkı bu ya, “Ceza işlerini gören...”

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – İnfaz hâkimliği filan mıdır acaba?

BAŞKAN – Yok, “ceza işleri” ne demek Ayhan?

Var yani parlamento hukukunda iş var da cezada ya dava olur ya bir işlem olur yani ceza işleri.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – CMK’ya böyle yazılmış efendim.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Biz de takıldık açıkçası ama önceki metinde bu olunca...

BAŞKAN – Peki, yani, yanışı tekrar hakkına sahip olduğunuzu düşünüyorsunuz ama ben öyle düşünmüyorum. Fakat yeri daha güzel, doğrusunu bulmak için de bir emek sarf etmeyeceğim.

Arkadaşlardan söz isteyen var galiba, öyle mi?

KOMİSYON UZMANI TANER GEÇMEZ – Yok Başkanım.

BAŞKAN – Yok mu? Peki.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

– **MADDE 21-** 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 85 inci maddesinin başlığı "Adalet Bakanlığının ziyaret izni verme yetkisi" şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"(1) Kurum, kurul ve kuruluşlar, heyet halinde veya bireysel olarak ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmek ve hükümlülerle görüşebilmek için Adalet Bakanlığından izin almak zorundadırlar. Bilimsel araştırma yapanlarla görsel ve yazılı basın mensupları hakkında da bu hüküm uygulanır. Adalet Bakanlığı talepte bulunan kişilerin hükümlüleri ziyaret etmelerine de izin verebilir."

BAŞKAN – Senin infaz hukuku, doğru mu Hakkı?

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Tamam, sorun yok Başkanım, doğru.

BAŞKAN – Doğru mu? İsbet var mı?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Doğru, doğru.

BAŞKAN – Sosyal güvenlik mahkemesi yok, değil mi arkadaşlar? Var mı?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Var, var Başkanım.

BAŞKAN – Ben maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

– **MADDE 22-** 5275 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan ", 78 ilâ 88 inci maddelerinde" ibaresi "ve 78 ilâ 88 inci maddelerinde" şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"(2) İkinci derece dahil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü hâlinde, tutukluya, soruşturma evresinde soruşturmayı yapan Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde kovuşturmayı yürüten hâkim veya mahkeme tarafından, soruşturmanın veya kovuşturmanın selameti ve güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla, dış güvenlik görevlisinin refakatinde yol süresi dışında iki güne kadar cenazeye katılması için izin verilebilir."

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Bu, iptal edilen hükmün tamamen aynısı, değil mi, değişiklik yok?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Aynı efendim, değişiklik yok.

BAŞKAN – Peki, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

– MADDE 23- 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Sayıştay Genel Kurulu, Temyiz Kurulu, Daireler Kurulu ve daireleri her yıl bir eylülde başlamak üzere, yirmi temmuzdan otuzbir ağustosa kadar çalışmaya ara verirler."

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ittifakla ve tek parti çoğunluğuyla, partimizin çoğunluğuyla, üyeleriyle kabul edilmiştir.

– MADDE 24- 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 102 nci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"MADDE 102- (1) Adli tatil, her yıl yirmi temmuzda başlar, otuzbir ağustosta sona erer. Yeni adli yıl bir eylülde başlar."

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Bazılarında "...bir eylülde başlar." hükmü var, bazılarında "...otuzbir ağustosta sona erer." hükmü var. Yani, bu, çesni olsun diye mi böyle konulmuş?

BAŞKAN – Evet, soru soruyorlar.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Sayın Başkanım, kanun hükmünde kararnameyi aynen koruduk. Bildiğiniz gibi, eskiden başlama bu şekilde açıkça belirtilmiyordu ve Danıştay Kanunu'nda, Yargıtay Kanunu'nda çelişki meydana geliyordu. 5 Eylülde mi başlar -eski uygulamadan bahsediyorum efendim- 6 Eylülde mi başlar, tereddütler vardı. Şimdi, bu tereddütleri ortadan kaldıracak şekilde hem başlama, bitim hem de yeni adli yılın başlaması süreci kanun hükmünde kararnamede böyle tercih edilmişti, biz de aynen koruduk. Maddede sarıhiğe yol açıyor efendim.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Ama bazı yerlerde başlama tarihi yok yalnız, değil mi? Demek ki kanun hükmündeki kararname yanlışmış.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – "Yirmi temmuzdan bir eylüle kadar" diye yazmışlar, "Bu ara tatildir." demişler.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Yani, şunu belirtelim, belki zapta geçmekte fayda var: Bu kanunun içerisindeki bazı hükümlerde "Bir eylülde yeni adli yıl başlar." hükmü var, bazılarında bu hüküm yok, "Otuzbir ağustosta sona erer adli tatil." hükmü var. Her ikisinden de anlayacağımız 1 Eylülde yeni adli yılın başlamasıdır. O şekilde, değil mi?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Evet.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Hepsinden o anlaşılıyor, evet. Bunu tutanağa geçsin diye söyledim.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – İsterseniz üstteki şeye de eklenebilir efendim, Sayıştayla ilgili maddeye de eklenebilir.

BAŞKAN – Peki, bu diyalektik ve sarahat içerisinde o kayıtla maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

– MADDE 25- 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 70 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"(1) Başkan ve üyelerin, Yüce Divan sıfatıyla bakılan veya Anayasaya göre süreye tabi olan işlerin engellenmemesi kaydıyla kırk günlük yıllık izin hakları vardır."

BAŞKAN - Anayasa Mahkemesi bir izahta bulunmak ister mi, bir problem var mı?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ M. OĞUZ KAYA - Hayır efendim. Bizde adli tatil zaten yok, buna mukabil bir kanunda belirlenmiş bir izin yok.

BAŞKAN – Yasa veriyor mu?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ M. OĞUZ KAYA – Tabii.

BAŞKAN - Yani, bundan sonra adli tatil yok diyemeyiz.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Anayasa Mahkemesinde yok, izin hakkı var.

BAŞKAN – Peki.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bitti mi Müsteşarım? Bitti mi Ayhan?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Evet efendim.

BAŞKAN – Madde ihdaslarını okuyalım. Şimdi okuyoruz.

Buyurun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu
Bursa

"MADDE 4- 2575 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Danıştay üyesi seçilebilmek için hakimlik ve savcılık mesleğinde yirmi yıl çalışmış olmak şarttır; varsa avukatlık mesleğinde geçen sürenin üçte ikisi bu süreden sayılır."

Gerekçe:

Maddeyle, idari yargı hâkim ve savcılar arasında Danıştay üyesi seçilebilmek için mevcut şartlara ek olarak, idari görevlerde geçen süre de dahil olmak üzere, hakimlik ve savcılık mesleğinde geçen sürenin yirmi yıl olması aranmakta, bu sürenin hesabında tek istisna olarak varsa avukatlık mesleğinde geçen sürenin üçte ikilik kısmının da sayılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Şimdi, Değerli Müsteşarım, tekrar müzakere etmeyelim.

1) Avukatlıkta geçen sürenin tamamının sayılması,

2) O avukatın, o adayın seçilmek için asgari beş yıl hâkimlik yapması şartını kabul etmiyorsanız bu önergeyi çekin.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Başkanım, bir izah gerekiyor.

BAŞKAN – Gerek yok, dinledik üstadım.

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Başkanım, şu yanlış anlaşılmasın.

BAŞKAN - Nasıl?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Bir Yargıtay, Danıştay üyesi olabilmek için ister avukatlıktan gelin ister sıfırdan başlayın birinci sınıf olmak gerekiyor zaten. Dolayısıyla, her hâlükârda birinci sınıf olmak için gerekli süreci geçireceksiniz. İlâveten yirmi yıl şartı getiriyoruz hepsine. Bu yirmi yıl şartı gelince meslekte geçmiş sayılan hizmetler var efendim. Aday fazlalığı gibi, hâkim adaylığında iki yıldan fazla geçen süre, askerliğin yarısı gibi, master ve doktora geçen süre gibi süreleri, bu yirmi yılı fiilen aramayı amaçlıyor bu madde. Ancak bu fiilen arandığı zaman avukatlıktan geçen, mesela, 40 yaşında geçen bir arkadaş bakımından Yargıtay ve Danıştay üyesi olabilmek için yeterli süre kalmayacak. Geç yaşlarda çünkü 45 yaşına çıkardık biz avukatlıktan geçen... Biliyorsunuz, yüce Medisimiz 35' ti daha önce, bunu 45 yaşına çıkardı. Dolayısıyla, burada yeterli süre kalmayacak.

BAŞKAN – Pozitif ayrımcılık.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Biz şunu ifade etmeye çalışıyoruz burada aslında: Birinci sınıf oldukları tarihten itibaren avukatlar seçilebilecekler. Biz sayılan sürede onun kısmında bir değişiklik yapmıyoruz burada esasen. Avukatlar bakımından diyoruz, birinci sınıf oldukları tarihte, avukatlar zaten meslekte geçen süreleri sayılmış olacağından onlar fiilen yirmi yılı doldurmuş sayılsın pozitif ayrımcılık yaparak burada avukatlar yönünden diğerleriyle eşitliyoruz efendim, yoksa bir öteleme, eksik sayma, tam sayma, o farklı maddelerde avukatlığın sayılması.

BAŞKAN –" Tamamı sayılır." demenin sakıncası ne?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Hiçbir sakıncası yok.

BAŞKAN – E, yazalım o zaman.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – İstiyorsanız deyin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, "Tamamı sayılır." diyelim, yaz kardeşim.

Değişikliğiyle oyluyorum.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Yalnız şunu unutmayalım...

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Bunu hiç yazmasak daha kolay olur.

BAŞKAN – Bir dakika Hakkı.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Birinci sınıf olma şartı devam ediyor, onu bilelim efendim yani.

BAŞKAN – Olacak tabii efendim.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Zaten o olacak, o olmazsa olmaz.

BAŞKAN – Tabii efendim yani turfanda, hiç hâkimlik yapmamış olmaz.

“Tamamı sayılır.” diyelim, tamam yavrum, yaz onu.

Arkadaşlar, önergede şöyle, okuyalım: “Varsa avukatlık mesleğinde geçen sürenin tamamı bu süreden sayılır.”

Tamam.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Öbür şartları zaten yerine getirecek.

BAŞKAN – Ya, bunu çekin, uğraşmayalım, diğer maddeleri görüşelim arkadaşlar.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Sayın Başkanım, yalnız yirmi yıl, tamamı dediğiniz zaman da diğer hâkimler aleyhine bir durum söz konusu olacak burada çünkü onlar...

BAŞKAN – O zaman çıkarın avukatlarla ilgili bölümü.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Şimdi, Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sevgili Kardeşim, bakın, bir meslektaşım burada, algı önemli.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Bir takvim verebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Değerli Müsteşarım, meslek alanındaki düzenlemelerde oluşacak algı önemli. İçinde bulunduğumuz dönem itibarıyla dahi ya hüküm getirmeyin veya pozitif ayrımcılık demiş olmanıza rağmen negatif ayrımcılık algısına yol açacak metinlere burada yer vermeyelim.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Ne olacağını söyleyeyim de Başkanım, bilerek yapmış olalım. Şu anda, bir...

BAŞKAN – Bu önergeyi Genel Kurulda değerlendirelim Müsteşarım, reddetmeyelim.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Tamam, iyi olur Başkanım.

BAŞKAN – Bakanımızla da konuşalım, Bakanım da yok, siyasi takdir gereği arkadaşımızda bir şey var. Bu önerge eğer tekrar gündeme gelirse Genel Kurulda değerlendirmek üzere önerge sahibi arkadaşımız geri çekiyor.

Evet, devam edelim.

2575, 9 numaralı maddede değişiklik yapan madde ihdası, doğru mu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI MUSTAFA TAŞKIN - Doğru efendim.

BAŞKAN - Okuyun, buyurun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

"MADDE 5- 2575 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Danıştayda boşalan üye sayısı dördü bulunca, dördüncü üyeliğin boşaldığı tarihten itibaren en geç üç gün içinde durum Danıştay Başkanlığınca, boşalan üyeliklerin idare veya vergi dairesi üyeliği olduğu da belirtilmek suretiyle, Başbakanlığa ve Adalet Bakanlığına duyurulur."

Gerekçe:

Maddeyle, Danıştaya seçilecek üyelerin, mahkemenin ihtiyaçları doğrultusunda seçilebilmesini sağlamak için, ihtiyaç duyulan dairelerin vergi veya idari dava olarak yetkili kurullara duyurulması düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Bu niye, yargı organı Başbakanlığa duyuruyor? Nedir o, Müsteşarım, gerekçe? Ayhan...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Cumhurbaşkanının seçeceği kontenjan açısından bildiriyor.

BAŞKAN – Ha, o iletişim, yazışma, tamam.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Burada da yaptığımız şu: Yargıtayda da onu getiriyoruz, boşaldığı hukuk sayısı ve ceza sayısı, burada da idareye bildirilsin ki HSYK ona göre seçim yapсын istiyoruz.

BAŞKAN – Tamam, teşekkürler. Yani, enformatif amaçlı, kurucu amaçlı değil.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge ihdas şekliyle kabul edilmiştir. Müzakere ihtiyacını hisseden herhangi bir üye arkadaşımıza rastlanmamıştır.

Buyurun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 6- 2575 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde geçen "Başkanlık Kurulu" ibaresi "Başkanlar Kurulu" şeklinde değiştirilmiştir."

Gerekçe:

Maddeyle, Danıştay Kanununun 52 nci maddesinde sayılan Başkanlar Kurulunun görevlerine paralellik sağlanması amacıyla, Danıştay tetkik hâkimlerinin görev yerlerinin Başkanlık Kurulu yerine Başkanlar Kurulu tarafından belirlenmesine yönelik değişiklik yapılmıştır.

BAŞKAN – Madde ihdas önergesinin işleme konması yönündeki Komisyon iradesini aramak zorundayım. Madde ihdasını kabul edenler... Madde ihdasını kabul etmeyenler... Madde ihdas olunmuştur.

İhdas olunan maddenin müzakere edilmesini gündeme getiriyorum: Müzakere ihtiyacını hissedenler... Hissetmediler.

Okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge müstakil madde ve ait bulunduğu temel norma işlenmek üzere kabul edilmiştir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

"MADDE 7- 2575 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında geçen "Başkanlık Kurulu" ibareleri "Başkanlar Kurulu" şeklinde değiştirilmiştir."

Gerekçe:

Maddeyle, Danıştay Kanununun 52 nci maddesinde sayılan Başkanlar Kurulunun görevlerine paralellik sağlanması amacıyla, üyelerin görevlendirilmesinin Başkanlık Kurulu yerine Başkanlar Kurulu tarafından belirlenmesine yönelik değişiklik yapılmıştır.

BAŞKAN – Madde ihdas hususunu yüksek Komisyona sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda müstakil madde olarak önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge madde şeklinde kabul edilmiştir ait bulunduğu koda işlenmek üzere.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali İhsan Yavuz

Sakarya

"MADDE 15- 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5 - Yargıtayda otuzsekiz daire ve her dairede bir daire başkanı ile yeteri kadar üye bulunur."

Gerekçe:

Maddeyle, 2797 sayılı Yargıtay Kanununda yirmiüçü hukuk, onbeşi ceza dairesi olarak belirlenen Yargıtay daire sayısının, hukuk ve ceza dairesi olarak ayırım yapılmaksızın otuzsekiz daire olarak belirtilmek suretiyle, dairelerin, ihtiyaca göre Yargıtay Büyük Genel Kurulu tarafından belirlenebilmesine imkân tanınmaktadır.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, hukuku aritmetiğe boğduruyorsunuz. Ya, ihtisas çok önemli, cezai hukuk, hukuk bir gayrimenkul, bir sosyal güvenlik hukuku, lütfen arkadaşlar. Yani, bilemiyorum, Ayhan. Yani, Yargıtay Başkanı da bunu benimle paylaştı. Yargıtay Başkanıyla tesadüfen beraber bulunduk, olmaz bu. Bu tamamen, adaleti iş yüküne göre dağıtan, aritmetik sonucu adaleti önceleyen bir yaklaşımdır, doğru değil bu. Takdir sizin arkadaşlar, takdir sizin yani ben şimdi... Şu mu oluyor Ayhan? Şu anda diyelim ki 7. Hukuk Dairesi şuna bakıyor, buna bakıyor, gayrimenkul, icra iflas... Ticarete işler 5'e indi, "Gel kardeşim, sahtecilik suçlarına sen bak." mı diyeceğiz? Adalet olmaz arkadaşlar, o adalet olmaz. Ya, ben şimdi Sevgili Müsteşarımın idari yargı alanındaki tecrübesi önünde eğilirim ama güven sorunu doğar yani güven sorunu doğar. Bunu çok iyi tartışmak lazım, bilemiyorum yani Komisyon üyesi arkadaşlar...

Hakkı sen bilirsin yani dinleyelim.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Şu olabilir: Üyeler de değişebilir bu arada cezadan hukuka, hukuktan cezaya üye kaymaları oluyor. Dairenin adını değiştirmeden...

BAŞKAN – O başka, transfer oluyor zaten canım.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – İşte, bunu yaparken o da yapılacaktır beraberinde, zaten yapılır. On senedir hukuka bakan bir daire, işi bittiğinden dolayı cezaya bakacaksa oradaki üyelere mutlaka hukuk-ceza değişimi yapılır, yapmak zorundadır. O şekilde değil mi?

BAŞKAN – Buyurun arkadaşım, buyurun.

İsminizi lütfedin.

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Var!

BAŞKAN – Yargıtay üyesi nerede? Yargıtayla ilgili Genel Sekreterim siz varsınız.

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Ben varım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Daha çok idari işlere bakarsınız Başkanım, bu şeyden...

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Haklısınız Başkanım, adli ara verme tasarısı olduğu için ben geldim. Bu şekilde öneriler olacağını bilseydim tabii ki ona göre bir katkı sağlardım.

Şimdi, Başkanım, elimizde bazı dairelerin dosya sayısı binin altına düştü. 10 binin üzerinde hukuk dairelerinde 2-3 tane daire kaldı. Dolayısıyla, ceza kökenli üyelere takviye yapılmak kaydıyla zaten bu düzenlemelerin yapılması planlanıyor idi. Ancak sizin görev konusundaki kaygılarınıza kesinlikle katılıyorum. Bu iş bölümünü aşan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, konjonktür hukuk üretmez, geçici çözümler üretir. Yüksek Hâkimler Kurulu, Regülasyon Kurulu, Başkanlar Kurulu onun için var. Konjonktürden hukuk çıkarttığınız zaman hukuk adaleti yaralar.

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Fakat, Sayın Başkanım, bizim kurgulanırken buradaki amacımız ceza kökenli üyeler Yargıtayda şu anda hukuk dairelerinde çalışıyor. Bunlardan elde bir daire, iki daire kurabilecek kadar yıllarca...

BAŞKAN – O daireye üye seçilmesi başka. İntikal dönemi vardır, altı ay, sekiz ay sonra şey yaparsınız yani bu, hukukta içtihat istikrarını ve güvenini bozar.

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – İşte, bu da ceza kökenli üyelere bir ceza dairesi oluşturabilecek altyapı olduğu için böyle bir şey düşünülmüştü, takdirlerinize.

BAŞKAN – Belki ben konjonktürel sorunların hukuksal yapılara ivedilikle yansıtılması yönündeki görüşlerin bir arızalı refleks olacağını ve adalete güveni ve ihtisas ilkesini zedeleyeceğini düşünüyorum.

Buyurun Ayhancığım.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Sayın Başkanım, ben hemen kısa bir izahat vereyim.

Bu düzenleme, Yargıtay Başkanlığının bizden talebiydi, birinci yönü bu.

BAŞKAN – Biliyorum.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – İkinci yönü de aynı düzenleme Danıştayda Başkanlar Kuruluna tanıdığı için getirdik.

BAŞKAN – Olabilir.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Üçüncü olarak da şu efendim: Şu anda da 23 hukuk, 15 tane ceza dairesi var. Bunlar kanunla kapatılıp açılabilir. Bu güçlükten dolayı Yargıtayın böyle bir talebi vardı. Bu güçlüğü önüne geçebilmek için, kanunu değiştirmek her zaman mümkün olmayacağı için hukuk dairesini gerekirse kapatıp ancak biz sizin endişelerinizi de paylaşıyoruz. Eğer dersiniz çekebiliriz önergeyi.

BAŞKAN – Bakın, yapılanmalarda esneklik rasyoneliktir ama görev alanında esneklik kayganlıktır. Nereye gideceğiniz belli olmaz, çok yanlış olur. Yapılanmalarda esneklik irrasyoneliktir ama görev alanında esneklik kayganlıktır, zeytinyağıdır, hukuku öldürür, müktesebatı öldürür, içtihadı öldürür.

Buyurun Muratçığım.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Şimdi, Sayın Başkanım, bizim bildiğimiz kadarıyla, takip edebildiğimiz kadarıyla hâkimlik ve savcılık stajından itibaren ihtisaslaşma öngörülüyor. Bunun dışında, istinaf mahkemelerinin kurulmasına ilişkin çalışma da hızla devam ediyor. Dolayısıyla, iş yükü kaygısıyla bu şekilde görev alanını değiştirecek şekilde bir yapılmaya gitmek şu aşamada bizce doğru değil, bence doğru değil. Yani, istinaf mahkemeleri oluşturuluyor, oluşturulmaya çalışılıyor. Dolayısıyla, o Yargıtaya gelecek yükün çoğunu şeyden önce kesecek zaten. Dolayısıyla, bu yeni dairelerin açılmasıyla ilgili bir gayrete ve bu şekilde bir çalışmaya ihtiyaç olmayacak. Kaldı ki yani on sekiz-on dokuz yıl kadar avukatlık yaptım yani dairelerin kararlarının hukuktaki ışığı, yol göstericiliği bambaşka. Şimdi bunu altüst edecek bir sistem geliştirilirse o zaman hukuka güvenden bahsetmenin ben mümkün olacağını düşünmüyorum. Yani, bazen aynı daireler içinde farklı kararlar çıktığında bile insanlar kuşkuya düşüyor ki aynı dairenin görev alanı değişmiş olması nedeniyle vereceği kararlar yani korkunç bir sonucu meydana getirecektir, kabul edilebilir bir şey değil bu.

BAŞKAN – Arkadaşlar, üç seçeneğimiz var: Bir, Bakanlar Kurulu tasarısıdır. Bu rezervler, müzakereyle tutanaklara geçti, oylar kabul ederiz.

İki, Adalet Bakanlığı bürokrasisinden istirham eder, bunu metinden çıkarırız, Genel Kurulda eklenebilir veya üçüncüsü reddedilebilir.

Üçüncüsü, Hükümet tasarısının, bir maddenin reddedilmesi siyaseten mümkün değil, imkânsız ama öbür seçeneklerde de bürokrasinin görüşünü alalım. Bunu Adalet Komisyonu aşamasında metinden çıkarmayı uygun görür müsün? Yoksa oylayacağım ama bu şeydir yani Yargıtayın tarihsel misyonuna, anayasal misyonuna indirilmiş irrasyonel bir darbe olur.

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT - Sayın Başkanım, aslında 5'inci maddede görüştüğümüz önerenin altyapısı bir sonraki önerenin de 14'üncü maddedeki değişikliğine ilişkin. Yargıtay Kanunu'nun 14'üncü maddesindeki değişikliğin aslında altyapısını hazırlayan bir hüküm, önerge, bu ihdas edilen. 14'üncü madde itibarıyla şu andaki iş bölümü karar tasarısı Başkanlar Kurulu tarafından hazırlandıktan sonra, Başkanlar Kurulu tarafından Büyük Genel Kurulun onayına sunuluyor. Büyük Genel Kurul gerekli değişikliği de isterse yaptıktan sonra bu kararı onaylıyor, Resmî Gazete'de yayımlanıyor ve bir ay sonra yürürlüğe giriyor. Bizim getirdiğimiz sistem itibarıyla, buradaki önergeyle hazırladığımız sistem itibarıyla hukuk ya da ceza dairesi olarak Başkanlar Kurulu önerisini, Büyük Genel Kurula sunacak; Büyük Genel Kurul iş bölümü karar tasarısıyla beraber bunu kararlaştıracak, Resmî Gazete'de yayımlanacak, bir ay sonra yürürlüğe girecek.

BAŞKAN – Ya, ona bir şey demiyoruz kardeşim.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT - Buradaki kurgu da şöyle efendim: 23 tane hukuk dairesinden iş azalması olursa bunu kanun değişikliğine ihtiyaç kalmaksızın 22 tane hukuk dairesi, 15 ceza dairesini 16'ncı ceza dairesi olarak çıkartabilme yetkisini Büyük Genel Kurula verme üzerine kurulandı.

BAŞKAN – Ya, üyeleri değiştirmiyorsun, hukuk dairesinin üyelerini değiştirmiyorsun. Ne bilecek cezayı arkadaşım ya?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT - Efendim, şöyle: İş bölümüyle ilgili o karar tasarısını, üyelerin durumunu da bakılacak dosya durumunu da ceza dairesi ve hukuk dairesi davasını belirleyecek.

BAŞKAN – Ya, Genel Kurulun şunu yapması beni ilgilendirmiyor kardeşim. İhtisas olmayan, cezada çalışmayan bir kişiye Ömer'in, diyelim ki arkadaşımızın bir işi gitti, güvenecek ona.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – O da olmaz zaten. Üyelerin mutlaka değişmesi gerekir.

BAŞKAN – Çok önemli o.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Yani, bunu yapan Başkanlar Kurulu üyeleri de mutlaka değişecektir.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT - Kurgu bunun üzerineydi.
BAŞKAN – Neyse, ben oyluyorum arkadaşlar yani sorumluluğu biz ortaya koyduk, sorumluluk kendilerinin.

Buyurun efendim.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – 1'inci maddedeki gibi Genel Kurula da bırakabiliriz. O üye seçimini Genel Kurula bırakmıştık. İsterseniz onun gibi bunu Genel Kurula da bırakabiliriz.

BAŞKAN – Üstadım, yani bunu doğru şey edin. Ben Hükûmetimden şunu beklerim: Bu gerçek bir rezerv. Yani, gerçek, adaleti, güveni yaralar. Yargıtayı tamamen bir prosedüre çevirir, içtihat kurucu. Ben ne bilirim arkadaşım, cezayı hiç bilmiyorum Hakkı. Cezadan 10 aldım ama ceza hukukunu bilmiyorum. Ben, gelecek arkadaşım, suç işlemiş, orada beraatine, reddine, delil kabul...

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Başkanım, bunu biz çekelim. Yargıtayla, Danıştayla ilgili sonbaharda bir çalışmamız daha olacak, orada tekrar getirelim.

BAŞKAN – Tamam, çok güzel, teşekkür ediyorum. Bu gerçekten bir yasama esnekliğidir.

Madde ihdası önergesi çekildi.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Bu 52/A mı? Nedir?

KOMİSYON UZMANI TANER GEÇMEZ – 14' üncü maddesi Başkanım, 2797/14.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Başkanım, sizi hiç yormayalım, bu da diğerinin devamı, bunu da çekelim.

BAŞKAN – Çekelim. Koymuyorum önergeyi, çekmiyorum, koymuyorum. Madde ihdası önergesini işleme koymadım, bitti.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Tamam.

BAŞKAN - Madde ihdası önergesi işleme konmamıştır.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan

İstanbul

"MADDE 15- 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 17 - Başkanlar kurullarının görevleri şunlardır:

1. Başkanlar Kurulunun Görevleri:

- a) Hukuk ve ceza daireleri arasında meydana gelen görev ve iş bölümü uyumsuzluklarını kesin karara bağlamak, fiili veya hukuki imkansızlık sebebiyle bir dairenin görevine giren işe bakamaması halinde bir başka daireyi görevlendirmek,
- b) İçtihatı birleştirme görüşmelerine ve kararlarının alınmasına ilişkin olarak ilke kararları almak,
- c) Birinci Başkanlık Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu ile Yönetim Kurulu kararlarına karşı yapılan itirazları kesin olarak karara bağlamak. Bu itirazların incelenmesinde karara katılan kurul üyesi daire başkanları Kurula katılamaz ve eksiklikler o dairenin kıdemli üyeleriyle tamamlanır..."

BAŞKAN – Bir dakika.

Ayhan, bunu parantez içi veyahut da ikinci bendin fıkrası olarak yazabilir miyiz?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Hangisini efendim?

BAŞKAN - Şimdi, çünkü "...mak" diyorsun, görevleri yazıyorsun, ondan sonra "tamamlanır" diyorsun. Ya parantez içerisine alacaksın ya ikinci bendin fıkrası olarak şey edeceksin. Böyle mi yazıyorsunuz üstadım bu şeyi?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT – Sayın Başkanım, açıklayayım efendim.

BAŞKAN – İkinci cümle ya, (c)'den sonra. "...bağlamak" dedin, cümle değil, görev tadadı, tadat işareti. Ondan sonra "...tamamlanır," Bunu parantez içerisine almak daha doğrudur. Sizin yazma yönteminiz böyle mi?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT - Efendim, bu 17'nci maddenin çalışması sırasında şöyle zorlandık: (1)'inci fıkra "Başkanlar Kurulunun görevleri şunlardır:" diye başlıyor. Bunların içerisinde 3 tane kurulu aslında hüküm altına almış. Bu durumda (1)'le başlayan başkanlar kurulunun görevleri aslında (1)'inci fıkranın birinci bendi. (a), (b), (c) diye devam edenler birinci bendin alt bentleri ama şu anda önergeyle giren yani birinci bende eklenen fıkra paragraf hâlinde kalıyor. İkinci bentte de aynı tereddüdü yaşıyoruz. İkinci bendin altında da fıkra görünümünü veren ama alt bent numarası verilmemiş bir hüküm var. Aynı şey üçüncü bent için de geçerli ama üçüncü bendin bitiminden sonra, paragraftan sonra aslında (2)'nci fıkra başlıyor.

BAŞKAN – O sizin sorunuz kardeşim, yeni düzenlemelere bakın.

Düzenlemeleri öyle yapacaksın şeye...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT - Mevcudu öyle olduğu için dokunamadık atıflara, kaygılanacağız diye.

BAŞKAN - Evet, oku, devam et.

– "...d) Yeni gelen üyelerin yerlerini, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde tutarak belli etmek,

e) Zorunlu hâllerde daire başkanı ve üyelerin dairelerini değiştirmek,

f) Yargıtay tetkik hakimlerinin çalışacakları daireleri, kurulları ve görecekleri işleri belli etmek ve gerektiğinde yerlerini değiştirmek,

g) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek..."

BAŞKAN – Şimdi, bakın, Muharrem, "kanunlarla" diyorsun. Ya "diğer kanunlarla" de çünkü bu kanun, bu da kanun veya "kanunla" de.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT – Efendim, Sayın Başkanım, çok özür diliyorum. Arz etmeye çalıştığım şey de bu. Mevcut metne dokunamamanın verdiği baskıyla bunu böyle yazmak zorunda kaldık. Bu hüküm de mevcut metinde aynen var. Aslında müdahalemiz bizim çok sınırlı.

BAŞKAN – Anladım fakat mutlaka yasama tekniğiyle ilgili...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT - Evet, maalesef, Danıştay Kanununu çalışırken de aynı tereddüdü yaşadık. Biz terminolojik anlamda...

BAŞKAN – "Kanunlar veciz olmalıdır." diyor, bak, bir numara. Kanunlar birer özdeyiştir. Ölüm hak, miras helal gibi.

Evet, buyurun, devam.

"Başkanlar Kurulunun birinci fıkranın (d) ve (e) bentleri uyarınca verdikleri kararlara karşı, yedi gün içinde ilgilisi veya üye tam sayısının onda biri Genel Kurula itiraz edebilirler.

2. Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulunun görevi:

Hukuk Daireleri arasında meydana gelen görev ve işbölümü uyumsuzluklarını karara bağlamaktır.

3. Ceza Daireleri Başkanlar Kurulunun Görevi:

Ceza daireleri arasında meydana gelen görev ve işbölümü uyumsuzluklarını karara bağlamaktır.

Oylamanın şekli, ilgili kurullarca belirlenir. Ancak bu maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (b) ve (d) alt bentlerinde öngörülen hususlara ilişkin oylama gizli yapılır.

Başkanlar kurullarının itiraz üzerine veya doğrudan doğruya verdikleri bütün kararlar kesin olup, bu kararlar aleyhine başka bir yargı merciine başvurulamaz."

BAŞKAN – "Başkanlar kurulları" doğru mu Muharrem?

KOMİSYON UZMANI TANER GEÇMEZ – Ceza Daireleri Başkanlar Kurulu ve Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulu var ya Başkanım.

BAŞKAN - Çoğulun çoğulu olmaz Türkçede ya.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Yargıtayda Danıştaydan farklı bir şey var: Başkanlar Kurulu var. Hukuk Genel Kurulunu da başkan kurulu saymış, Ceza Genel Kurulunu da saymış. O yüzden...

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Sayın Başkanım, hukuk dairesi dairelerinin başkanlarından oluşan Hukuk Daireleri Başkanları Kurulu...

BAŞKAN – “İlgili başkanlar kurulu” deyin kardeşim. Olmaz, “başkanlar kurulları” olmaz ya. “İlgili başkanlar kurulu” deyin.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUHARREM BARUT - Sayın Başkan, efendim, çok özür diliyorum.

Karşılaştırma tablomuzu da aslında bu rahattır düşünceyle hazırlamıştık ama mevcut metne sadece eklemeler yaptığımız için sistemi bozmayalım diye mevcuda dokunamadık efendim, dokunmadık atıfları da taramamız gerekir endişesiyle. Sütunun sol tarafında gördüğümüz mevcut metinde -biraz önce de arz etmeye çalıştığım gibi- 17’nci maddenin (1)’inci fıkrası “Başkanlar kurullarının...” diye girmiş, değiştiremedik, değiştirmek istemedik müdahale etmeyi düşünceyle, mevcudu koruduk.

BAŞKAN – Peki, efendim.

Kötünün uydurduğumuz zaruretle korunmasına katılmıyorum ama mevcut zaruret içerisinde madde ihdasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ihdasında müzakere isteği olmadı.

Önergeyi...

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa bir husus arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Sayın Başkanım, Yargıtayda 38 daire bulunmakta, 15 ceza, 23 hukuk dairesi şeklinde. Hukuk daireleri arasında görev uyumsuzlukları Hukuk Başkanlar Kurulunda, ceza daireleri arasındaki görev uyumsuzlukları Ceza Başkanlar Kurulunda karara bağlanmaktadır. Genel Kurul başkanları başkanlığında haftanın bir günü sayın başkanlarımız bu toplantılara katılmaktadırlar. Bunun dışında, iş bölümü toplantısını, Yargıtayın Başkanlar Kurulunu yılda bir veya iki defa toplayabilmekteyiz. Başkanlar Kuruluna sürekli çalışmayı gerektiren yani tetkik hâkimlerinin dairelerinin belirlenmesi, üyelerin... Çok özür diliyorum, müzakere sırasında herhangi bir üye başkanıyla tartışabiliyor, kavga edebiliyor ve başkan arıyor diyor ki: “Bunun derhâl dairemden alınması gerekiyor benim dairemin çalışma barışı açısından.” Böyle durumlar için Başkanlar Kurulunu sürekli toplama şansımız yok Başkanım. Yani, anlık karar almayı gerektiren, hızlı karar almayı gerektiren bu kurulların bu şekil çalışması çok zor.

Bir diğer konu, Başkanım, şu an Yargıtayda...

BAŞKAN – Bir önergeniz mi var? Yani, şöyle mi olsun diyorsunuz?

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Başkanım, bu kısmın Başkanlar Kuruluna ilave görev verilmesini Yargıtay olarak biz kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Yok, öyle bir şansınız yok da görüş bildirirsiniz. Yasama organının bir normu kabulü sizin kabulünüz şartına vabeste değil.

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Başkanım, özür dilerim, o anlamda ifade etmek istemedim. Bizim bilgimiz dışında...

BAŞKAN – Anladım, noktazararınız ortaya kondu.

YARGITAY GENEL SEKRETER YARDIMCISI EMRULLAH AYCI – Evet Başkanım, ifade ettik onu.

BAŞKAN – Görüşünüz doğrultusunda bir önergenin olmadığı görüldü.

İhdas olunan madde doğrultusunda önerge maddeleşmek üzere oylarınıza sunuluyor: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde olarak önerge kabul edilmiş, ilgili bölümüne, kod kanuna işlenecektir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan

İstanbul

"MADDE 16- 2797 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentleri yürürlükten kaldırılmıştır."

Gerekçe:

Birinci Başkanlık Kurulunun görevleri arasında sayılan ve Yargıtay Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan görevlerin Başkanlar Kuruluna verilmesi öngörüldüğünden, maddede değişiklik yapılmıştır.

BAŞKAN – Bu, önerge, değil mi, ihdas değil?

KOMİSYON UZMANI TANER GEÇMEZ – İhdas Başkanım. Okuduklarım hep ihdas.

BAŞKAN – Kaçınıcı madde?

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – 18'inci madde değişiyor.

BAŞKAN – 18'inci maddede nerede ihdas ya?

KOMİSYON UZMANI TANER GEÇMEZ – Kaldırılması Başkanım, çerçeve 14'ten sonra, bu yok zaten madde ihdas olduğu için.

BAŞKAN – Listede yok.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Başkanım, bir önceki önergede görevler değiştiği için diğer...

BAŞKAN – Anladım.

Önergeyi madde ihdası olarak müzakereye açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

Önergeyi müstakil madde ihdası ekseninde yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge müstakil madde olarak kabul edilmiştir, ilgili koda işlenecektir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali İhsan Yavuz

Sakarya

"MADDE 17- 2797 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrıldıktan sonra en az üç yıl süre ile başarılı görev yapmış ve birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından seçilir. Yargıtay üyesi seçilebilmek için hakimlik ve savcılık mesleğinde yirmi yıl çalışmış olmak şarttır..."

BAŞKAN – Bunu çekiyorsunuz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Sayın Başkanım, hiç yormayalım sizi. Burada birinci fıkra ve dördüncü fıkralar... Birinci fıkrayı Danıştay Kanunu'nda yirmi yılı Genel Kurula bıraktığımız için çekiyoruz. Ancak dördüncü fıkrayı Danıştay Kanunu'nda da yaptık, hukuk ve ceza ayırımını bildirmek suretiyle boşalan üyelikleri bildirme hükmü var. Uygun görürseniz bunu kabul edelim efendim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, önerenin şey bölümünü, "Yargıtay üyesi... süreden sayılır." ibaresini çiziyorsun.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Peki, bu yazılmadan bunu bildiremezler mi?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Efendim, aslında doğrusu bildirmeleri ve Yüksek Kurulun da ihtiyaca göre seçmesi ama Genel Sekreter Yardımcımız da ifade etti, Yargıtayda başsavcılar hukuk dairesinde çalışıyor. Biz istiyoruz ki en azından hukuk-ceza ayırımını bildirsin, Yüksek Kurul da ona göre seçim yapсын.

BAŞKAN - Tamam, oldu, seçimde rasyonellik için.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Evet.

BAŞKAN – Doğru.

İhdas edilen madde önergesi "Boşalan üyeliklerin ceza veya hukuk dairesi üyeliği olduğu da belirtilmek suretiyle..." ibaresine tenzil olunmuş, diğer ibare tay edilmiş, bu kayıtlı önergeyi yeni madde ihdası olarak yüksek kabulünüze arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiş, ilgili koda işlenecektir.

Bitti mi madde ihdasları?

KOMİSYON UZMANI TANER GEÇMEZ - Yok, üç tane daha var Hocam.

BAŞKAN – Devam.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile İlgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali İhsan Yavuz

Sakarya

"MADDE 18- 14/06/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"h) 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre kurulan noterlik dairelerine,""

Gerekçe:

Maddeyle, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde değişiklik yapılarak, kamu hizmeti sunulan noterlik bürolarının çalışma ruhsatı yönünden mali müşavirler ve avukatlar gibi istisna kapsamına alınması öngörülmektedir.

BAŞKAN - Komisyon, İç Tüzük'ümüzün 87'nci maddesini özellikle göz önünde bulundurur ancak Anayasa Mahkememizin kararının yasama organı tatile gireceğinden doğurabileceği sonuçlar öngörülerek, Komisyon zaruret sınırları içerisinde bu önergeyi işleme koymuştur, mutlak takdir Genel Kurulundur.

Yüksek Komisyona önergeyi arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Evet arkadaşlar, daha önce İpek Hanım'ın işaret ettiği ve yürütme organının kabul ettiği zaruret içerisinde, 19'uncu maddenin müzakeresi tamamlanmıştır.

Madde ihdası var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile ilgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 22 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan

İstanbul

"MADDE 23- 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin 8 inci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz .

"29/07/2002 tarihli ve 4769 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanunu kapsamına göre hizmet öncesi eğitime alınanlar, eğitim gördükleri süre içinde genel sağlık sigortalısı sayılırlar. Bu kişilerin genel sağlık sigortası primleri, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı üzerinden Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenir. Bu kişilerin Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendine göre tespit edilecek eş ve çocukları ile ana ve babaları da bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla genel sağlık sigortasından yararlandırılır."

Gerekçe:

Maddeyle Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda hizmet öncesi eğitime alınan ceza infaz kurumları adaylarının sağlık ve tedavi giderlerinin karşılanması düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Komisyon, sosyal güvenlik halkasının genişlemesini, sosyal devlet ilkesinin tabii bir gereği sayar. Bu yöndeki yasal dönüşüm konusunda yürütme organının gösterdiği hassasiyete teşekkür ediyor ve madde ihdası bağlamında önergeyi işlemi koyuyorum.

İhdas konusunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İhdas kabul edilmiştir.

Peki, önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen madde ilgili kodda işlenecektir.

İzleyen maddeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile ilgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 19' uncu maddesinin tasarıdan çıkartılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali İhsan Yavuz

Sakarya

Gerekçe:

Tasarının çerçeve 19' uncu maddesindeki düzenleme, Komisyon Başkanlığınıza sunulan önergeyle çerçeve 23' üncü madde kapsamında düzenlendiğinden, mükerrer düzenleme olmasını önlemek amacıyla tasarıdan çıkartılmıştır.

BAŞKAN – Peki efendim, önergeyi yüksek oylarınıza sunuyorum. Bülent Bey'in önergesi reddedildi Komisyonca. İkinci önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

İzleyen maddeleri okuyun, yürütme, yürürlük maddesi mi?

KOMİSYON UZMANI TANER GEÇMEZ – Efendim, yürütmeye ilgili bir önerge var.

BAŞKAN - Yürütme maddesinde değişiklik önergesi olur mu kardeşim?

KOMİSYON UZMANI TANER GEÇMEZ – Sayın Başkanım, şöyle efendim: Anayasa Mahkemesi uyum sağlansın diye 1 Temmuz baz alacak diye yürürlük maddesi koyuyoruz. Arz edebilir miyim efendim? Anayasa Mahkemesinde boşluk olmasın diye...

MADDE 26- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Önerge var okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/785 Esas numaralı Yargı Hizmetleri ile ilgili Olarak Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının çerçeve 26' ıncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali İhsan Yavuz

Sakarya

Madde 26 – Bu kanun 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe girer.

Gereke:

Anayasa Mahkemesininin 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hakkında vermiş olduğu iptal kararının 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe girecek olması nedeniyle kanunlarda herhangi bir boşluk dolmaması amacıyla kanunun yürürlük tarihi 1 Temmuz 2013 olarak düzenlenmiştir.

BAŞKAN – Cumhurbaşkanı imzalamadı, 10 Temmuzda yürüdü, geriye mi yürüyecek? Ya yok, üstadım, düzenlemeniz doğru ya, problem değil bu ya. Yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer, bırakın kardeşim ya, problem yok ya, ne problem var? Nasıl şey edecek? Yayımlanmadı, nasıl uygulayacaksınız 1 Temmuzda? Kardeşim, yayımlanmadığı zaman nasıl seçim yapacaksınız olmayan bir kanunla arkadaş? Yürürlük ya, temel ilkedir.

Ali İhsan kardeşimiz önergeyi geri çekiyor.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 27- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının kabulü sebebiyle Değerli Müsteşarımız iki üç şükran cümlesi ifade edeceklerdir.

Buyurun Değerli Müsteşarım.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Başkanım, çok teşekkür ediyoruz .

Saygılarımızı sunuyoruz.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Tasarının genelini, bir bütün olarak oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarı kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Şu anda, bir, bugün akşam 17.00'ye kadar aykırı görüş -muhalafet şerhi değil, 42'nci madde üslubudur- veya varsa muhalafet şerhlerini vermek üzere kesin mehil veriyorum.

İki, sözcüler olarak kim... 3 sözcü yazın.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Redaksiyon yetkisi konusunda Komisyonum yetki istemektedir, Divan yetki istemektedir: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Saygılar sunuyoruz.

Saat 14.30' da izleyen işi görüşmek üzere.

Kapanma Saati: 12.40

İKİNCİ OTURUM

19 Haziran 2013 Çarşamba

Açılma Saati : 14.36

BAŞKAN : AHMET İYİMAYA (Ankara)

Başkan Vekili Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP : Harun TÜFEKÇİ (Konya)

(Oturum, Başkan Vekili Hakkı Köylü tarafından açıldı)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantımızın öğleden sonraki bölümüne devam ediyoruz.

Öğleden sonraki gündemimizde, Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı görüşülüyor.

Tasarıyla ilgili olarak isterseniz bir açıklama isteyelim, bu nedir, nereden geliyor, nereden icap etti. Hükümet temsilcisinden, arkadaşımızdan bir açıklama isteyelim, ondan sonra görüşmelere başlayalım.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Komisyon gündeminde olan, Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında ana hatlarıyla kısaca Komisyonu bilgilendirmek için söz almış bulunuyorum.

Bilindiği üzere, yüksek mahkemeler arasında sayılan Anayasa Mahkemesi, gördüğü görev itibarıyla kanunların, kanun hükmünde kararnamelemlerin, Meclis İçtüzüklerinin denetimini, Yüce Divan sıfatıyla yargılama yetkisini, Anayasa'da öngörülen şahısların Yüce Divanda yargılanması hususunu Yüce Divan sıfatıyla yerine getirmekte. Bu önemli sayılabilecek, Anayasa'da düzenlenmiş görevlerine 2010 yılında yapılan değişikliklerle yeni birtakım görevler eklendi, yeni birtakım fonksiyonlar üstlenildi, bireysel başvuru gibi, Anayasa Mahkemesinin görev alanında ciddi değişiklikler meydana geldi. Bu değişikliklerin yanında, Anayasa Mahkemesine üye seçilme kaynakları, üye sayısı ve çalışma usulleri de yine 2010 yılındaki değişikliklerle yeni Anayasa'mıza girmiş bulunuyor.

Anayasa Mahkemesinin bu kapsamlı görev tanımından hareket ettiğimizde, Anayasa Mahkemesinin genel bütçeden karşılayamadığı birtakım hizmetlerin kurulacak olan vakıf tarafından karşılanması amaçlanmıştır. Burada hizmet kalitesinin artırılması, anayasa hukuku alanında çalışmalar yapmak suretiyle Anayasa Mahkemesinin desteklenmesi amaçlanmıştır. Tasarıda bu amaca karşılık gelmek üzere, Anayasa Mahkemesi vakfı kurulmakta olup bu vakıf tarafından anayasa konusunda özellikle uluslararası paylaşımda bulunulması, mukayeseli anayasa hukuku örnekleri, ulusal ve uluslararası anayasa hukuku sorunları, yönelimleri ve gelişimleri hakkında bilimsel toplantılar düzenlenmesi, eğitim çalışmaları yapılması, diğer yargı organları ve üniversitelerle iş birliğinin artırılması, uluslararası yayın, kongre, sempozyum ve benzeri iş birliği faaliyetlerinin anayasa hukukumuzun tanıtımı ve gelişimine katkıda bulunması gibi görevler bu vakıf tarafından yerine getirilecek. Bu vakfın yaratılacak kaynaklarıyla da bu hizmetlerin karşılanması amaçlanmaktadır.

Diğer bir husus ise Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş ve görevleriyle ilgili kanunda yapılacak değişiklik. Bilindiği üzere, Uyuşmazlık Mahkemesi yüksek mahkemeler arasında sayılmakla birlikte, personel, demirbaş ihtiyaçları Adalet Bakanlığı veya diğer yüksek yargı mercileri tarafından karşılanmakta. Yapılmak istenen bu düzenleme ile uyuşmazlık mahkemesinin kendine özgü personel yapısı, kendine özgü bir teşkilat yapısının olması, böylelikle diğer yüksek mahkemelerde olduğu gibi kendi kadrolarının oluşturulması amaçlanmaktadır.

Esas itibarıyla, Komisyonun daha fazla vaktini almamak adına, ifade edeceğim hususlar bunlar. Yeri geldikçe gerekli açıklamaları yapacağız.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Genel üzerinde söz talebi...

Murat Bey, buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, değerli Bakanlık temsilcileri, mahkemelerimizin değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, yasama faaliyetlerine ilişkin bir iki noktayı dikkatinize sunmak istiyorum. Bunlardan birincisi, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanun 30 Mart 2011 tarihinde değişmiş ve yürürlüğe girmiştir yani aşağı yukarı iki yıl geçmiştir. İki yıllık süre içerisinde yeni bir ihtiyaç ortaya çıkıyor ve bu yasayı değiştirmek zorunda kalıyoruz. Bu yerinde midir, değil midir, tabii, herkesin bakış açısına göre bu değişir yalnız burada özen göstermediğimiz, yasamayı hoyratça kullandığımızın bazı emareleri var. Mesela ne var? 1'inci madde, alt komisyonda da arkadaşlarla tartıştık, raportörlere ilişkin bir madde bu. Bunu Anayasa Mahkemesi istememiş, Adalet Bakanlığı da istememiş, Başbakanlık da dâhil edilmiş bu maddeye. Bir kişiyi ilgilendiriyor, bir tek raportörü ilgilendiriyor ve yasa bu şekilde çıkarsa diğer raportörlerin de aleyhine oluyor, maaşlarında azalma oluyor. Bu büyük bir özensizlik. Muhtemelen burada çıkaracaksınız bunu ama yani bakın, bu alt komisyona gidiyor, görüşülüyor yani bunlara dikkat edilmesi lazım. Adalet Komisyonu veya yasama Meclisi bu kadar özensiz davranılması gereken bir yer değil, bunlara dikkat edilmesi lazım.

İşin esasına gelirse Sayın Başkanım, burada iki husus var. Bir, Anayasa Mahkememizde bir vakıf kurulması isteniyor, bir de Uyuşmazlık Mahkememize ilişkin genel sekreterliğin genel bütçe içinde yer almasına ilişkin hususlar var. Uyuşmazlık Mahkemesine ilişkin hususları benimsiyoruz, onaylıyoruz. Doğrudur, bir genel sekreterliği olsun, bütçesi Adalet Bakanlığı bütçesinden ayrılсын, kendi bütçesi olsun, genel bütçe içinde olsun, bunları yapsın ama ricamız, israfa kaçmasınlar, bu kadroları yerli yerinde kullansınlar, bütçeyi yerli yerinde kullansınlar çünkü dosya sayısı itibarıyla zaten Uyuşmazlık Mahkemesinin iş hacmi bellidir. Onlardan tek ricamız bu, dediklerini verelim.

Esas sorun, Anayasa Mahkemesi vakfıyla ilişkili konuda karşımıza çıkıyor. Bir kere, hemen şöyle bir çağrışım yapıyor zihnimde: Ya, Anayasa Mahkemesi bir vakıf isterse acaba Yargıtay, Danıştay, Sayıştay yarın "Ey Parlamento ya da Adalet Komisyonu, bize de bir vakıf kurun." diye karşımıza gelirse buna itiraz etme hakkımız yok, bir.

İkincisi, bu vakıf neden kurulmak isteniyor, gerekçesi ne, buna baktığımız zaman da gerekçeye itiraz etmek mümkün değil yani Anayasa Mahkememiz bilimsel çalışmalar yapsın, yurt dışı uygulamaları takip etsin, bunlarla gitsin görüşsün, bu şekilde bir zengin hazinesi olsun, arşivi olsun, bilimsel araştırmalar yapsın, amenna, bunlara itirazımız yok ama bunları yapmak için başka bir enstrüman yok mu acaba, illa vakıf mı kurmak lazım? Yani, mesela Anayasa Mahkemesinin kuruluş ve görevleriyle ilgili kanunun 72'nci maddesi var, burada bazı temsil, törenler var. 72'nci maddeye aynen şu gerekçe yazılıp buna dair bir ödenek ayrılması istenebilir: Sırf bu bilimsel araştırmalar yapılmak üzere bir ödenek talebi söz konusu olabilir veyahut da illa vakıf kuracaksak bütün yüksek yargı organlarını içine alacak bir çatı vakfı da düşünülebilir. Yani muhtemeldir ki siz de hissediyorsunuz, Yargıtay, Danıştay da bu şekilde bir vakıf talebiyle karşımıza gelecek. Bu bir siyasal tercih yani "Buna izin verelim." denebilir ama geçmişte hatırlarsanız, geçmişte o bakanlıkların kurdukları vakıflar çok problem oldu. 5072 sayılı Yasa ile biz bunları kaldırdık. Kaldırırken de sadece kanunla kurulmuş vakıfları istisna tuttuk. Niye tuttuk? Ben o tartışmaları hatırlıyorum, çünkü içinde Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı vardı, Adalet Bakanlığının vakfı vardı. "Eğer o statüye tabi tutarsak bu vakıflar zarar görür." dendi ve kanunla kurulan vakıfları dışarıda bıraktık ama bizim şu anda mevzuatımızda, bildiğim kadarıyla, bir vakfın kanunla kurulabilmesi için hangi kriterlere ihtiyaç var onda bir boşluk var yani hangi vakfın kanunla kurulması icap eder? Kuruluyor da elimizde bir Anayasa Mahkemesinin kararı var, Anayasa Mahkemesi, Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfına ilişkin bir dava nedeniyle bir karar vermiş, burada kanunla kurulmayı vakfın amaçlarına bağlamış. "Amaç komplikeyse, karışıkça, birden çok boyutları varsa ancak kanunla kurulabilir." diyor. E, şimdi, 17 üyesi olan bir mahkeme, sade, basit, düz yani burada Anayasa Mahkememizin işaret ettiği bir kargaşa, bir komplike durum yok yani neden dolayı kanunla kurulmakta zorlanıyor? Malum, vakıf ölüme bağlı tasarruf ve sözleşmeyle kuruluyor ama istisnai hâllerde de kanunla kurulmasını öngörmüşüz ama kanunla kurulmanın kriterleri bence mevzuatımızda bir boşluk. Belki ileriye dönük Adalet Bakanlığımızın vakıfların kanunla kurulmasının standartlarını, kriterlerini bence belirlemesi lazım. Her önüne gelen bu avantajdan yararlanmak için vakıfları kanunla kurma yoluna gidebilir. Esas vakfın kurulma amacının Medeni Kanun'unumuzun benimsediği iki yoldan biriyle olması lazım, kanunla kurulma istisnai yoldur.

Peki, bir özel hukuk tüzel kişisi olacak bu vakıf Sayın Başkanım ama buraya mahkeme bütçesinden başlangıçta 50 bin TL para aktarıyoruz, bir. İkincisi, bireysel başvuru harçlarından yüzde 30'luk büyük bir meblağı, yıllar yılı ortan bir meblağı da buraya... Yani, bu bir kamu kaynağını bir özel hukuk tüzel kişiliğine devretmek anlamına geliyor. Bu da çok tartışma götürecektir bir husus.

Yani, kısaca, Anayasa Mahkememizin bu gerekçesinde belirttiikleri hususları kabul ediyoruz, tamam, bunları yapsın, daha fazlasıyla yapsın ama bunu mevcut Kanun'un 72'nci maddesine bir fıkra eklemek suretiyle de yapabilir, ödenek talep edebilir veyahut da

dediğim gibi, illa kurulacaksa diğer yüksek yargıyı da içine alacak büyük bir vakıf söz konusu olabilir. Yani, bu maddeye ilişkin itirazlarımız bunlar. Bunlar, bilemiyorum, değerlendirilir değerlendirilmez, çoğunluğun bileceği iş ama eminim ki karşımıza üç ay sonra, beş ay sonra, altı ay sonra böyle bir talep gelecek.

Sonra, 6216 sayılı Yasa'nın yani Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'u incelediğimiz zaman, Kanun'un "amaç ve kapsam" kısmında, görev ve yetkilerini düzenleyen 3'üncü maddede de Anayasa Mahkememizin bu şekilde bir fonksiyonundan bahsedilmemiş yani Kanun'da Anayasa Mahkemesinin şu vakfa gerekçe olacak gerekçeleri yok. Yani bu Kanun'a ek bir madde eklenmesi de yasal açıdan sıkıntılı. Müstakil bir kanunu olsun, amenna ama şuraya, kuruluş ve görevleri hakkındaki yasaya bunu eklemenin dayanağı yok yani çünkü amaç ve kapsamda da yok görev ve yetkiler bölümünde de yok yani tamamen boşlukta kalacak bir maddeyi buraya ek madde olarak eklemek durumundayız.

Yani, itirazlarımız bunlar ama tabii, şu anda hukuka çok ihtiyaç duyan, hukuk devletine çok ihtiyaç duyan bir ortamdayız. Onun için yapacağımız düzenlemelere çok dikkat etmemiz lazım yani Türkiye'de hukukun üstünlüğünü egemen kılmak hepimizin boynunun borcu. Bir sürü olaylar oluyor yani bu konuda yargının aslında daha çok meseleye müdahil olması lazım. Mesela nasıl? İşte, en son Taksim Gezi Parkı'nda aslında bence mesele hukuki bir mesele, yargı meselesi. Yargı idareyi, yürütmeyi durdurma kararı verdiği an mesele bence bitti yani bunun sonuçlarının beklenmesi lazım, yürütmenin artık devreden çıkması lazım idi ama bakıyoruz, sürekli yasama yargının yerine geçecek faaliyetlerde, fonksiyonlarda bulundu. Bence bu şey oldu yani buna dikkat etmiyoruz.

Mesela, Reyhanlı'da 52 kişi ölüyor yani artık bu cumhuriyet savcılarının görevindedir yani bir Sayın Bakanın çıkıp da "Failler yakalandı, o geldi, bu geldi." demeye hakkı yok, bunu cumhuriyet başsavcısının yapması lazım yani bunlara da dikkat etmiyoruz. Yani, onu yapsalar belki yürütmeye gelecek husumet de veyahut da kargaşalık da bir anda duracak, herkes bakacak "Cumhuriyet savcısı ne diyor, nasıl karar verecek?" diye. Bunlara dikkat edilmesi lazım.

Son günlerde, işte, "Sosyal medyaya ilişkin yeni düzenleme" diyor. Yani, arkadaşlar, biz bu Komisyonunda ne yaptık? Terör örgütlerinin şiddet içermeyen, tehdit içermeyen, şiddete teşvik etmeyen propagandalarını serbest bıraktık. Terör örgütlerinin, yani bu kadar geniş bir hoşgörü içerisinde, anlayış içerisinde yaptık. E şimdi, sosyal medyaya sen böyle iletişim hattını kullandı diye bir yasaklama getirirsen o yaptığımız fikrî müktesebatı bizim reddetmemiz anlamına gelir.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Küfür var ama Sayın Bakan, tweet'lerin birçoğu küfürlü.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şiddet içeren tweet'ler var yani.

BAŞKAN – Şiddet içeren değil de çağırıştıran belki.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şiddet içeren tweet'lerden bahsediyorum size.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, şiddet içeren varsa, hakaret varsa bunları kimse savunmaz ama ben şu anda o geçen terör örgütlerine yönelik tavrımızı, Komisyonun tavrını... Burada fazla da itiraz göstermediniz o zaman yani biz şiddetle karşı çıktık. Yani, bu şekilde bir hoşgörü, geniş tolerans gösteren bir komisyonun bu şekilde, siyasal açıdan meseleye bakarak sosyal medyayı, tümünden haberleşme hürriyetini, insanların şeyini yönetecek bir şeyi sizin de kabul etmemeniz lazım.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Hayır, hayır, öyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Mesela, bu avukatlara yönelen hadiseyi hiç tasvip etmememiz lazım, bir sesiniz çıkmadı.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hangi hadiseyi?

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Topluca 300-500 avukat savunma hakkını yaparken yaka paça sürüklendi, tartaklandı.

BAŞKAN – Şimdi, Murat Bey, aslında yapılmak istenen şu, biz onu daha önce denedik de olmadı: Yani bu fiilleri işleyen kişilere ulaşılabilme imkânı yok. Şimdi, yurt dışından kaynaklı yapıyorlar, adam her çeşit hakareti de yapıyor, her şeyi söylüyor ama kim olduğu tespit edilemiyor. Yani, burada yapılan çalışma, bildiğim kadarıyla, kim olduğunu tespit edeceğiz, suçsa suç, değilse değil, bu zaten önemli değil.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Şimdi, tabii, olabilir, bunlarda değişik görüşte bulunabiliriz ama şunda mutabık kalmamız lazım: Hukukun üstünlüğüne hepimizin sahip çıkması lazım.

BAŞKAN – Kesinlikle, doğru.

MURAT BAŞEŞGİOĞLU (İstanbul) – Hukuk herkese lazım ama bizden ziyade, şu andaki yüksek yargının bilhassa bu konuda rol alması lazım yani cesaretle, Anayasa’daki yetkisi neyse, müktesebatındaki yetkisini kullanması lazım.

Mesela, şu anda Anayasa Mahkemesinin önünde benim bildiğim iki tane büyük kanun bekliyor. Ne bekliyor? Büyükşehir Yasası bekliyor, belediye seçimi yaklaşıyor yani iptal mi edilecek, ne olacaksa bir an önce karar vermesi lazım.

İki, ana dilde savunma denilen bir kanun çıktı, bu da bekliyor şu anda, Yani bunlara yüksek mahkemenin bir karar vermesi lazım. Anayasa Mahkemesinin gündemi var, gündeme nasıl alınacak ama bu, toplumun beklediği bir şey aday olacak adam ona göre sistemini düzenleyecek. Bize göre Anayasa’ya tamamen aykırı ülkenin bölünmezliği, bütünlüğü açısından. Öbür husus, keza, ana dilde savunma hakkı Anayasa’da bence yeri yurdu olmayan bir husus.

Yani, ülkenin şu andaki kritik sürecinde herkesin üzerine düşeni yapması lazım yani her şeyi yasamaya bırakırsan, yürütmeye bırakırsan o zaman yetki aşımı olur. Yani, herkes cesaretle ortaya çıkacak, ”Görevim bu.” diyecek ve Anayasa’ya, yasaya göre kararını vermesi lazım. Yani, tamam, Anayasa Mahkemesinin vakıf talebini bu şekilde, itirazi kayıtlı karşılarken asli fonksiyonlarını da hiç göz ardı etmeden, başta Anayasa Mahkemesi olmak üzere, bütün yüksek yargı organlarının görevlerinin yapılmasını arzu etmekteyiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Mevlüt Bey, buyurun.

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Sayın Başkanım, aslında, Sayın Bakanımın en son söylediği söz konuyla çok ilgili olmasa da sosyal medya olayı gerçekten güncel ve en çok tartışılan alanlardan birisi fakat Sayın Bakanım, sahte isimlerle girilen birçok adres var. Mesela, dün biri bana hakaret etti, baktım, Hollanda üzerinden IP adresi var. Dolayısıyla, ifade özgürlüğünü kısıtlayacak herhangi bir düzenlemeyi kabul etmek mümkün değil. Bugün Ulaştırma Bakanımızın da buna benzer açıklaması vardı. Zaten bunu gelişen iletişim araçlarıyla engellemiz de mümkün değil ama aynı zamanda, hakaret, tehdit içeren birtakım meselelerde hepimizin hukukunu koruyacak düzenlemeler yapmak akıl kârdır diye düşünüyorum.

Ben aslında sizin söylediğiniz bir meseleye dikkat çekmek istiyorum. Gerçekten yasama çalışmasında bir özensizlik var. Sabah bunu yaşadık. Adalet Bakanlığı son anda birtakım önergeler getirdi, uygulayıcılarla, işte, Yargıtayla, Danıştayla görüşmeden, bir anda bizim de tam anlamadığımız önergelerin gelmesinin çok doğru olmadığı kanaatindeyim, bunu özellikle belirtmek istiyorum.

Burada ifade etmek istediğim bir şey var. Anayasa Mahkemesinin vakıf kurmasına filan karşı değilim fakat düzenleme yaparken yüksek yargıyı bir bütün olarak düşünmek gerektiğini düşünüyorum çünkü biliyorsunuz, Anayasa Mahkemesi üyelerimizle Yargıtay ve Danıştay üyeleri arasındaki maaş farkı bile zaman zaman tartışma konusu oluyor yani aynı yargıçlar arasında. Anayasa Mahkemesi üyelerimizin yaptığı çalışmanın ağırlığı dikkate alındığında, onların maaşını indirelim değil ama aynı statüdeki hâkimlerin maaşını da yükseltmek lazım çünkü ikisi de neticede yüksek yargı üyesi.

Bu vakıfı da düşünürken, gerçekten, ben şuna inanıyorum: Hâkimlerimizin aynı kaymakam adayları gibi mutlaka yurt dışında staj yapmaları gerektiğini düşünüyorum çünkü hukuk alanı dünyada öyle hızlı geliyor ki... Mesela, biz Adalet Alt Komisyonu olarak geçen hafta Hong Kong’daydık, oradaki tahkim uygulamalarına baktık. Hong Kong’da –onu yasa görüşülürken de ifade edeceğimiz ama- adamlar gerçekten otuz-kırk yıldır dünyadaki bütün uygulamaları biliyorlar. Hemen hemen her milletten hakemler orada görev alıyor, avukatlar görev alıyor. Hukuk alanındaki bu gelişmeleri izlemek için yüksek yargıdaki veya diğer hâkimleri gerçekten yurt dışına sık sık göndermek lazım, bundan istifade etmek lazım ama acaba sadece Anayasa Mahkemesine kuracağımız bir vakıf diğer yargı organları açısından da bir tartışmaya vesile olabilir mi? Bu aslında bir bütün olarak düşünülse ve bütün mahkemelerin, özellikle yüksek yargı mahkemelerinin dünyadaki gelişmeleri, değişimlerini izlemek için onlara fırsat verilse bence Türkiye’deki hukuk uygulamaları açısından da bir ön açan hamle gerçekleştirilmiş olur. Bu dengeyi de özellikle göz önüne almak gerekir diye düşünüyorum.

Uyuşmazlık Mahkemesi konusundaki hükümlerin zaten gerekli olduğunu ben de düşünüyorum. Kısaca bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum. Başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Yılmaz Bey, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Tabii, alt komisyonda biz detaylı bir şekilde konuyu görüştük. Üç husus düzenleniyor. Birisi, Anayasa Mahkemesi raporörlerine verilecek ek ödemeyle ilgili madde. Diğeri, Anayasa Mahkememizin vakıf kurması, diğeri de Uyuşmazlık Mahkemesi ne genel sekreterlik oluşturulması, ayrı memur kadroları ihdas edilmesi ve ayrı bir bütçeye kavuşturulması.

Tabii, 1'inci maddeyle ilgili tereddütler olmuştu, bunu ana komisyonda da konuşalım diye arkadaşlarla mutabık kalmıştık. Şimdi, Sayın Bakanımızın da ifade ettiği gibi, Anayasa Mahkemesinde iki tür raporör var. Birisi kadrolu raporörler, diğeri de görevlendirilenler. Sadece bir kişiyle ilgili bir düzenleme şeklinde ifade ettiniz. Burada görevlendirilen raporörlerin sayısı 60 civarında. Tabii, bu düzenleme Anayasa Mahkemesi teşkilat kanununun 24'üncü maddesindeki (a) ve (b) bentlerine göre görevlendirilen raporörlere bir ek ödeme imkânı getiriyor. Bu imkân getirildiğinde diğeri atanmış raporörler aleyhine bir durum söz konusu olacağı yönünde Anayasa Mahkemesi raporör ve genel sekreterimizin görüşleri oldu. Bu konuyu isterseniz madde geldiğinde yeniden bir tartışır, bu dengesizlik oluşacaksa oluşmaması için ne yapabiliriz, bunu görüşürüz.

Anayasa Mahkemesinin vakıf kurmasıyla ilgili konuda, evet, muhalefete mensup arkadaşlarımız eleştiriler yaptılar. Anayasa Mahkememiz artık aynı zamanda bir insan hakları mahkemesi. Bireysel başvuru hakkı da tanındıktan sonra Anayasa Mahkememiz sadece kanunların, kanun hükmünde kararnamelemlerin, Meclis İçtüzüğü'nün denetimi değil, bunun yanı sıra, Türkiye'nin insan haklarının gelişimi açısından bireysel başvuru hakkını tanıdığımız mahkememiz, bir millî insan hakları mahkememiz oldu. Bu nedenle iş yükünde de artma olacak. İnsan haklarıyla ilgili gelişen süreçte dünyadaki politikaları izleme anlamında da uluslararası çalışmalara katılmaları gerekecek. Bu anlamda, Anayasa Mahkememiz kendi iç yapısı itibarıyla, bu bilimsel araştırmalara katılmak, uluslararası faaliyetlere katılmak, dışarıdan gelen toplantılara ev sahipliği yapmak gibi bir giderle karşı karşıya kalacaklar. Burada, Anayasa Mahkemesinin bu giderleri karşılarken Adalet Bakanlığına, yürütmeye bağlı olması aslında demokratik hukuk devleti ilkesi açısından daha sakıncalı. Böyle bir Anayasa Mahkemesi vakfı kurularak bu giderleri karşılayabilecek bir bütçeye sahip olması yürütmeden daha bağımsız olacağından, bence, Alt Komisyonumuzun da oy çokluğuyla görüşü, Anayasa Mahkemesi vakfının kurulması ve Anayasa Mahkememizin hizmetlerinin daha etkin ve verimli çalışması açısından olumlu olacak.

Diğeri madde Uyuşmazlık Mahkemesiyle ilgili konu. Uyuşmazlık Mahkememiz Anayasa'mızda yüksek mahkeme olarak yerini almış bir mahkememiz ancak bir taraftan "yüksek mahkeme", "bağımsız mahkeme" diyoruz ama diğeri taraftan, Anayasa Mahkemesinin bünyesi içerisinde, binasıyla, bütçesiyle, kadrosuyla hep Anayasa Mahkemesinin himayesinde olan bir mahkeme görüntüsü veriyor. Bu da hukuk devleti ve yargı bağımsızlığı açısından da uygun değil. Bu nedenle, bir genel sekreterlik oluşması, genel sekreterliğe bağlı memur kadrolarının ihdas edilmesi ve ayrı bir bütçeye sahip olması, Uyuşmazlık Mahkememizin Anayasa'da ifade edildiği gibi bir yüksek mahkeme özelliğini güçlendirecek, yargı bağımsızlığı ilkesini de kuvvetlendirecek önemli bir düzenleme olarak görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Başka söz talebi? Yok.

Diğeri kurumlardan gelen arkadaşlarımızdan yeri geldikçe maddeler üzerinde ayrıca görüşlerini isteyeceğiz ama kendileri istedikleri zaman, söz almak istedikleri zaman işaret etsinler, onlara da söz vereceğiz.

Peki, başka söz olmadığına göre, tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

ANAYASA MAHKEMESİNİN KURULUŞU VE YARGILAMA USULLERİ HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1 - 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 69 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasına "raporörlere" ibaresinden önce gelmek üzere "24 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre görevlendirilen" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Evet, Genel Sekreterimize bir soralım bakalım, ne bu? Bu neyi ifade ediyor? Anayasa Mahkemesi temsilcimize soruyoruz.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Efendim, önce Komisyonunuzu saygıyla selamlıyorum.

Bu tasarıya bu maddenin girmesine baktığımız zaman, bizim böyle bir talebimiz yok. Nitekim, Bakanlığımızın çalışması sırasında -Sayın Genel Müdürümüz de arz ettiler- böyle bir çalışma yok. Bunun Başbakanlık noktasında eklendiğini görüyoruz.

Anayasa Mahkemesinin şu anda 58 tane raportörü var. Bu 58 raportör iki usulde istihdam ediliyor, ya atanan raportörler var yani bütün kadrosuyla geliyorlar ya da görevlendirilen raportörler var. Görevlendirilen raportörler de yüksek yargı organlarından, adli-idari yargıdan, Sayıştaydan ve akademik personel arasından geliyor. Getirilen düzenlemeyle birlikte, atanan raportörlerin hâlen mevcut olan raportör ödeneğini almasının önüne geçilmiş oluyor. Baktığımız zaman, Anayasa Mahkemesinin şu anda sadece 1 tane atanmış raportörü var, sadece 1 raportörü etkileyecek bir düzenleme; bir noktayla bu.

Öteki yönüyle de şöyle bir husus var efendim: Şimdi, biliyorsunuz, bizde 6216 sayılı Kanun'la birlikte raportör yardımcılığı müessesesi ihdas edildi. Eğer, bu şekilde kanunlaştığı takdirde, bu madde yeni hâliyle, aynı derecedeki raportör yardımcısının maaşının atanmış aynı derecedeki raportörden daha yüksek olacağını görüyoruz çünkü o ödeneğe bağlı bu, ödeneğin varlığına bağlı. Baktığımızda efendim, 8'inci derecedeki bir raportör, atanmış raportör maaşı şu anda 3.496 lira olacak bu kesildikten sonra ama 8'inci derecedeki raportör yardımcısının maaşı 3.711 lira olacak. Yani, her hâlükârda yardımcısının raportörden -hatta eşit derecedeki- yaklaşık 250 lira ile 400 lira arasında daha düşük maaş alması söz konusu. Bunun en dramatik hâliyle raportör yardımcılarının raportörlüğe atanmaları sırasında karşılaşacağız. Raportör yardımcısı raportörlüğe atanacak, maaşı düşecek.

BAŞKAN – “O zaman istemeyecek.” diyorsunuz yani. Peki, bir şey öğrenmek istiyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bu diğerlerini de ekleyecek bir düzenleme yapabilir miyiz? Nasıl olabilir yani?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Yani, sadece bunun çıkması zaten problemi ortadan kaldırıyor efendim, bir problem olmuyor o zaman, bir problem yaşanmıyor.

BAŞKAN – Şimdi, ben başka bir şey öğrenmek istiyorum.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Şu andaki mevcut yürürlükteki maddeye göre bu atanmış raportörlerin dışında dışarıdan görevlendirilenler de buradan istifade ediyorlar değil mi?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Tabii ki efendim.

BAŞKAN – Yani, bu 1 kişiyi ilgilendirmiyor, aslında çok kişiyi ilgilendiriyor. O çok kişinin maaşını düşürüyor dışarıdan gelenlerin...

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Hayır efendim.

BAŞKAN – ...bunu muhafaza ediyor, öyle değil mi?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Hayır efendim, şöyle: Mevcutta raportörlerin faydalandığı bir raportör ödeneği var. Bu getirilen düzenleme, atanmış raportörlerin raportör ödeneğini almasının önüne geçiyor. Şu durumda da sadece 1 kişi var şu anda, atanmış raportör 1 kişi efendim.

BAŞKAN – Şimdi, şurada “(a) ve (b) bentlerine göre görevlendirilen” deyince bu atanmış mı oluyor?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Hayır, onlar görevlendirilmiş olanlar.

BAŞKAN – Ha, bu görevlendirilen.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bu görevlendirilenler. O 1 kişiyi kurtarmamız lazım, şu anda yapacağımız iş o.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Sayıştay denetçileri, hâkim, savcılar, akademik personel, onlar efendim.

BAŞKAN – Tamam, hepsi dâhil bunun içinde, alıyorlar şu anda. Peki, bunu buraya yazmadığımız zaman ne oluyor?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Hiç sorun olmuyor efendim. Mevcut durumda sorun yok zaten.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Görevlendirilenler şu anda mağdur mu?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Hayır.

BAŞKAN – O zaman, biz bu görevlendirilenlere burada ek ödenek vereceğimize göre ve mevcutta da zaten olduğuna göre niye koymuşuz bunu buraya, onu anlamadım.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Onun sebebini biz bilmiyoruz efendim.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Başkanım, söz verir misiniz?

BAŞKAN – Soralım bakalım, ben anlamadım onu.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Sayın Başkanım, Sayın Genel Sekreteriimizin de ifade ettiği gibi, Bakanlıktan giden tasarıda da, Anayasa Mahkemesinin hazırlığında bulunduğu kısımda da bu yoktu.

Şimdi, şöyle bir eleştiri var: Anayasa Mahkemesi raportörleri gerek kadrolu olsun gerekse görevlendirmeye olsun bu tazminatı alıyorlardı ancak -bu tazminatı bu iki grup da alıyordu mevcut hâlinde- bu tazminatı aldıkları zaman Yargıtay ve Danıştay üyelerinden de fazla bir maaş alıyorlardı. Bu da zaman zaman çeşitli baskıların oluşmasına neden oluyor “Bizimki de artsın.” diye. Zannederseniz, bu endişeyi giderebilmek için bu eklenmiş ama bu da gelmiş 1 kişiye denk gelmiş yani çok anlamlı bir şeyi olmamış açıkçası.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Başkanım, söz verir misiniz?

BAŞKAN – O 1 kişi bunun dışında kalmış oluyor o zaman.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – 1 kişi dışında kalıyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bu, 69’ uncu maddede nereye eklenecek? Bunları bulabilir misiniz?

BAŞKAN – Yok, 1 kişi dışında kalmış oluyor, diğerleri bundan istifade...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – 1 kişi sadece dışarıda kalıyor.

BAŞKAN – Tabii, tabii, 1 kişi dışarıda kalıyor. Yani, o 1 kişi de buna dâhilken, bu düzenlemeyle o 1 kişi bu 10 bin göstergesinin dışında kalmış oluyor. Dolayısıyla, Yargıtay üyelerinden fazla maaş almamış olacak o 1 kişi.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ AYHAN TOSUN – Yani, raportörlerin fazla alma eleştirisi de giderilmemiş oluyor açıkçası. Komisyonun takdirinde bu düzenlemenin çıkarılması.

BAŞKAN – Anladım, peki.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Başkanım, söz verir misiniz?

BAŞKAN – Tamam, Maliyeciye söz vereyim de ondan sonra vereyim mi sana? Peki, seni dinleyelim de ondan sonra Maliyeciye...

Tamam, buyurun.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, bu düzenlemenin ilerleyen zamanlarda bize şöyle de mahzuru olabilir: Şimdi, görevlendirilen raportörler geçici görevli olarak orada bulunuyorlar, raportör yardımcılarını da orada kadrolu olarak bulunuyorlar ve kurumun kurumsallaşması, bir hafızasının oluşması ve orada deneyim kazanması açısından bence önemli bir kadro işgal ediyorlar. Görevlendirilenler görevleri bittiğinde oradan ayrılıyorlar yani dolayısıyla, orada kurumsal bir hafızaya da hizmet etmiş, çalışmış, yardımcı olmuş olmuyorlar. Dolayısıyla, böyle bir düzenleme, kurumun kurumsallaşması, raportör noktasında kadrosunun güçlenmesi açısından da sakıncalar meydana getirebilir. Şimdi, günü savan bir düzenleme bu, bazı ekonomik kaygılarla getirilmiş ama bence doğru değil, bunun çıkarılması lazım. Biz alt komisyonda da bunu bu şekilde tartıştık ve bu aşamada çıkarılabileceği ümidiyle buraya getirdik, orada herhangi bir ekleme yapmadık.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun, isminizi ve nereden katıldığınızı söyleyin önce.

MALİYE BAKANLIĞI MALİYE UZMANI HAVVA YETİŞ – Havva Yetiş, Maliye Bakanlığında maliye uzmanıyım.

Söz konusu düzenleme bizim de talebimiz dışındaydı, biz de tasarı metninde gördük ancak bu Başbakanlıkta eklendiği için Hükümet iradesi şeklindedir. Raportörlerin maaşları belirlenirken, bunların hâkimlere eşitlenmesi suretiyle maaş belirlenmiştir. Doğal olarak, maaşları bu ek ödemeyle hâkimlerin üstü bir seviyeye çekilmek isteniyor. Bu ek ödeme, evet, getirilebilir, mevcut düzenlemede de vardır. Yalnız, bizde yani daha doğrusu kamuda şöyle bir durum var: Ücretler asli kadro ve görevin, görev unvanının karşılığıdır. Doğal olarak, bu görev unvanı olarak atanmış raportör zaten ücretini, maaşını almaktadır, eğer bunun dışında bir ek görev verecek olursak biz buna ek ödeme verebiliyoruz. Doğal olarak, düzenlemenin bu hâliyle kalması uygundur ve “1 kişi etkileniyor.” deniliyor ama daha sonra buraya eklenecek kişiler olacaktır, sürekli görevlendirme şeklinde çalışma yapılmayacak, sonuçta atanmış personelle çalışmak isteyecektir kurum. Bu sebeple, şu an 1 kişiyi etkiliyor gibi görünse de ilerleyen aşamalarda daha fazla kişiyi de etkileyecektir, yine de takdir Komisyonundur; Maliye Bakanlığının talebi değildir bu ama açıklaması bu şekildedir.

Arz olunur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, tabii, değişik bir şey söyledi arkadaşımız. Kurumun kendi kadrolu raportörleri açısından bu düzenleme yapılmış yani onları sabit tutmak için yapılmış ve onların ücretlerinin Yargıtay üyelerinden daha yukarı çıkmaması sağlanmış. Ama diyor ki: “Bugün 1

kişi de yarın bu 3-5'e çıkarsa, 10'a çıkarsa belki... Çıkması ihtimali kuvvetli olur çünkü kurumsallaşacaksa -hakikaten- kendi kadrolu raportörlerini bulmak zorunda bir gün. Bugün için belki geçici olarak bu idare ediliyor da..." Ne dersiniz buna?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Şimdi, efendim, tabii, dışarıdan baktığımızda iyi bir faraziye gibi görünüyor ama birincisi, atanmış raportör olabilmek önce kişinin kendi iradesine bağlı. Yani, beni düşünün, ben görevlendirilmiş raportörüm. Ben maaşımın düşeceğini bile bile niye atanmış raportör olmak isteyeyim; bu birincisi.

İkincisi, raportörlük dinamik bir meslek. Mahkeme içinde en yaşlı raportör benim zaten, benden daha yaşlısı yok ve sürekli bir sirkülasyon var bizde yani gelen sürekli kalmıyor. Bizim akademik personelimiz de var bu şekilde gelen veya ihtiyaç duyuyorsunuz... Şu anda biz sosyal güvenlik alanında uzmanlığı olan hâkim arıyoruz raportör yapmak üzere çünkü buna ihtiyaç var. Yani, bu, baktığımızda, diğer görevlendirmeler gibi değil, "Zaten görevinin karşılığını biz maaş olarak ödüyoruz." demek gibi bir şey şöyle söz konusu değil: Zaten başka kurumdan gelen şu an tek raportör de o atanmış raportör, Sayıştay kökenli. Bu arkadaşımız atanmış raportör olmayı seçmeseydi -şu andakine göre bunun yasalastığını düşünerek söylüyorum- zaten ödenek kadar fazla alacaktı yani bu eşyanın tabiatına aykırı, insanların...

BAŞKAN – Bu ödeneğin karşılığı kaç liradır, şu 10 binin?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – 760 liradır efendim.

BAŞKAN – Şimdi, kadrolu raportör normal maaşını alacak, o ne kadar tutuyor, onu öğrenmek istiyorum.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Efendim, bu değişiyor.

BAŞKAN – Yani, şu anda diyelim ki kaç lira o 1 tane raportörün...

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – 8'inci derecedeki raportörümüzün maaşı ödenek olmaksızın 3.496 liradır.

BAŞKAN – Bununla beraber 4 bin küsur oluyor.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – 4.100 civarına geliyor.

BAŞKAN – 4.100 oluyor. Peki, bu görevlendirilenler maaşlarını kendi kurumundan mı alıyorlar?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Hayır, Anayasa Mahkemesi ödüyor efendim, kanunda ona ilişkin özel hüküm var.

BAŞKAN – Onların maaşları nedir?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Efendim, zaten onların...

BAŞKAN – Aynı mı yani diğeriyle aynı mı bu görevlendirilenlerin maaşları?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Şu anda aynı efendim, aynı. Bu, yasalastığı takdirde, görevlendirilen raportörün maaşı -burada ben tek tek derece bazında da örnek verebilirim- ne kadara tekabül ediyor? Üzerine 760 lira ekliyoruz, o şekilde buluyoruz.

BAŞKAN – Peki, onlar Yargıtay üyelerini falan geçmiyorlar mı?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Şöyle bir yanlış algı var efendim: Şimdi, Anayasa Mahkemesi raportörlerinin tümünün yüksek yargı organlarının üyelerinden daha fazla maaş aldığı yolunda bir ön yargı var, maalesef bu yüksek yargı organlarında da var. Zaman zaman ben onlara bordro listelerini gönderiyorum ama yine bu şey geçmiyor. Bizim 58 raportörümüzden 46 tanesi 1'inci sınıfa ayrılmış değildir yani çok gençtir zaten ve bunların dereceleri 6 ila 4 arasındadır hâlihazırda ve hiçbir şekilde bunların bir üyeyi geçmesi söz konusu değil.

BAŞKAN – Bir şeyi daha merak ediyorum, merak ettiğim için soruyorum.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Sizin kadrolu raportörünüz, diyelim ki onun ücret sistemi nasıl? Yani hâkimlerdeki gibi şu kadar... Hâkim zaten o değil mi, hâkim sınıfından değil mi?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Evet efendim.

BAŞKAN – Yani "Şu kadar göstergesi var, şu kadar hâkimlik tazminatı var." şeklinde mi buraya geliyor?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – 2006 yılında -biliyorsunuz- 2802 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle birlikte bu hâkim ve savcılarının maaş hesaplanmasında farklı bir sistem getirildi.

BAŞKAN – Tamam, onu biliyorum.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Yüksek yargı organları başkanlarına “100” dendi ve alt derecesi ona göre belirlendi, 100, 90, 83, 85, o oranların aynısı bizim kanunumuzda da var.

BAŞKAN – Peki, o zaman şunu sorayım: Peki, öyle bir şey varken, oranın kadrolu elemanı diğer hâkimler gibi bir skala üzerinden maaşını alıyor iken, neden ayrıca buradan bir tazminat alıyor?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Efendim, zaten şu var...

BAŞKAN – Yani, o maaşa bu tazminat dâhil mi? Değil.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Özür diliyorum efendim, biz burada yeni bir ödenek getirmiyoruz, hâlen mevcut olan ödeneğin bir kısmını yani çalışanlardan bir kısmının bundan mahrum olmasını sağlıyoruz bununla birlikte. Bu zaten var olan bir şey, 6216 sayılı Kanun’un 69’ uncu maddesinde var olan bir şey bu.

BAŞKAN – Yani, bununla birlikte mi o “hesaplamalar” dediğiniz yere çıkıyor buradaki ödenekle birlikte?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Tabii.

BAŞKAN – Yani, ben şunu öğrenmek istiyorum: Şimdi, hâkimler var bakanlıkta veya başka taşra mahkemelerinde. Onun bir maaş ölçüsü var, yüzde 90’ ı, 85’ i, 80’ i, 70 diye gidiyor birinci sınıf devlet memuruna göre. Onların aldıkları ücret bu. Artık eskiden olduğu gibi yargı tazminatı filan gibi ayrı bir tazminat yok değil mi şimdi işin içinde?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Yok efendim.

BAŞKAN – Yok. Peki, onu aldıktan sonra, şimdi burada istisnai bir durum geliyor, raportörlere ek bir ödeme geliyor ayrıca. O asli görevini yaparken, o görevini yaptığı maaşın karşılığının dışında bir ek ödenek daha alıyor. Bunu niye alıyor? Yani, onu anlamadım ben.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Efendim, raportörlere bu düzenlemeyle ek ödeme gelmiyor, raportörler bu ödemeyi zaten 6216 sayılı Kanun’la alıyorlar. Bundan önce 2009/49 sayılı Kanun vardı, onda da aynısıyla vardı bu.

BAŞKAN – Peki, o bahsettiğiniz maaş bununla beraber mi?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Şu andaki mi? Evet efendim.

BAŞKAN – Yani “4.100” dediğiniz bunu dâhil ederek mi oluyor?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Tabii, 4.100 bunun dâhil ederek oluyor.

BAŞKAN – Peki, diyelim ki bir mahkemenin hâkimi aynı derecedeki sizin raportörünüz, diyelim ki 8’ inci derecede... 8’ inci derecedeki bir hâkim ne alıyor bugün, bilen var mı?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Ben söyleyeyim efendim.

MALİYE BAKANLIĞI MALİYE UZMANI HAVVA YETİŞ – 3.486 lira.

BAŞKAN – 8’ inci derecedeki hâkim 3.486 lira alıyor ama raportörse üstüne 750 daha alıyor.

MALİYE BAKANLIĞI MALİYE UZMANI HAVVA YETİŞ – 4.219 lira alıyor o da.

BAŞKAN – İşte, ben onu anlayamıyorum. Diyorum ki: O raportör olarak orada görev yapıyor, öbürü hâkim olarak mahkemede görev yapıyor. Raportör olmanın ayrı ilave bir yükü mü vardır yani özelliği mi vardır buna ayrıca bir tazminat ödeniyor? Yani, onu anlayamadım ben.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Yasa koyucunun öngörmüş olduğu bir düzen; artı Anayasa Mahkemesi raportörleri sadece hâkim ve savcılardan oluşmuyorlar.

BAŞKAN – O fark etmez yani o başka türlü de olsa ona bir şey demem.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Yani öğretim üyeleri var burada, hocalar var, Sayıştay denetçileri var, daha geniş bir topluluk bu esasında.

BAŞKAN – Şimdi, şunu anlarım da kendi kurumunda ne yapıyorsa geçici olarak görevlendirilenler kendi maaşının -kendi kurumunda diyelim ki 2.500 lira maaş alıyor- üstüne buradan 750 lira daha bir ek görev verildiği için o maaşı alıyor. O zaman, diyelim ki 3.500 ise 4 bine çıkar, 2.500 ise 3.250’ ye çıkar, bunu anlarım ben de fakat asli görevi bu olan kişilerin ayrıca böyle bir tazminat almasının bence çok mantığı yok.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Var olan bir düzenleme.

BAŞKAN – İp zaten orada kopmuş aslında yani itiraz edilen kısmı belki odur. Neyse, artık o çok önemli değil yani bu 1 kişi içinse, o 1 kişinin bir manası yok burada, 1 kişi için böyle bir düzenleme yapmanın... Yani, 1 kişinin maaşını kesmek için böyle bir düzenleme yapmanın da bence gereği yok elbette veya 2 kişi için.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Burada, bence, aslında maddi hata da olabilir. Şimdi, buradaki idare görevlendirilen raportörlere ek ödenek verme isteği yani 24'üncü maddenin (2)'nci fıkrasının (a) ve (b) bendindeki görevlendirilen raportörler... Şimdi, atanmış raportörlere zaten maddenin mevcut hâlinde ek ödenek veriliyor.

BAŞKAN – Hepsini kapsar bu maddenin mevcut hâli.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Hepsine veriyor, öyle bir ayırım olmaksızın veriyor.

BAŞKAN – Hepsini kapsıyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Raporörlere” şeklinde geçiyor. Biz şöyle düzenleme yapsak sorun çözülür mü, onu öğrenmek istiyorum: Şimdi, “raportörlere” ibaresinden önce geldiği takdirde bu sefer atanmış raporörler mağdur oluyor.

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Atanmış raporörlerle altı yıl sonra raporör olacak raporör yardımcıları.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şöyle yapsak: “Raporörlere ve 24'üncü maddenin (2)'nci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre görevlendirilen raporörlere ise 10 bin gösterge...” diye düzeltsek o zaman mağduriyet giderilmiş oluyor mu?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Efendim, zaten bunu koymadığımız zaman mesele olmuyor.

BAŞKAN – Esasen bunu koymayınca mesele yok zaten.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şu anda görevlendirilenler ek ödenek alabiliyor mu?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Tabii ki, tabii ki.

BAŞKAN – Alıyor tabii. Bence bunu çıkaralım daha iyi, o 1 kişiyi mağdur etmeyeceksek bunu çıkaralım daha iyi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ama alabilirdi bunlar konmazdı buraya, demek ki bir sıkıntı var.

BAŞKAN – Tamam, arkadaşlar, bu maddenin metinden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş, madde metinden çıkarılmıştır.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 6216 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

‘Anayasa Mahkemesi Vakfı

EK MADDE 1 - (1) Türkiye ve dünyadaki değişme ve gelişmeleri izleyerek, anayasa hukuku ve insan hak ve özgürlükleriyle ilgili konularda bilimsel araştırmalar yapmak, yaptırmak, bu araştırmalar ışığında eğitim çalışmaları yürütmek veya yapılan eğitim çalışmalarına destek olmak, Anayasa Mahkemesinin daha etkin ve verimli şekilde hizmet vermesi için her türlü desteği sağlamak amacıyla Anayasa Mahkemesi Vakfı kurulur

(2) Vakıf, Başkanlıkça elli bin Türk Lirası kuruluş malvarlığı ile 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre tescil ettirilir. Kuruluş malvarlığı tutarı Başkanlık bütçesinden kaynak aktararak karşılanır.

(3) Vakfın organları; mütevelli heyeti, yönetim kurulu ve denetleme kurulu olup, Vakıf amaçlarını gerçekleştirmek için enstitü kurabilir. Vakfın organlarının oluşumu ve faaliyetleri ile Vakfa ilişkin diğer hususlar Vakıf senedinde belirlenir.

(4) Vakfın gelirleri şunlardır:

- Vakfın yapacağı hizmetler karşılığında alınacak ücretler.
- Her türlü yardım ve bağışlar.
- Vakfa ait taşınmazların gelirleri.
- Vakıfça kurulacak enstitünün faaliyetlerinden elde edilecek gelirler.
- Diğer gelirler.

(5) 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu hükümleri uyarınca bir önceki yıl içinde tahsil edilen bireysel başvuru harçlarının %30'u tutarında kaynak Maliye Bakanlığı bütçesinden her yıl Mart ayının yirmisine kadar Vakfın hesabına aktarılır.

(6) Vakıf;

- Kurumlar vergisinden (iktisadi işletmeleri hariç),

- b) Yapılacak bağış ve yardımlar sebebiyle veraset ve intikal vergisinden,
c) Her türlü muameleler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar ve yapılan işlemlere ilişkin damga vergisi ve harçtan,
muafittir.

(7) Vakıf, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara diğer kanunlarla tanınan vergi ve harç istisnalarından yararlanır.

(8) Vakfa yapılacak bağış ve yardımlar gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirilebilir.

BAŞKAN – Şimdi, bu vakıf bu şekilde geldiğine göre sağını solunu kurcalamaya çok fazla gerek yok, bu geçecekse geçecek, geçmeyecekse geçmeyecek. Ama bir şeyi merak ettim ben. Şuradaki, (5)'inci fıkradaki hüküm var, "bireysel başvuru harçlarının yüzde 30'u" diyor. Bu ne kadar tutuyor, bu konuda bir bilginiz var mı? Yani, şu ana kadar kaç başvuru oldu, diyelim ki kaç ayda ne kadar başvuru oldu, bunun yüzde 30'u nedir?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Efendim, şöyle ifade etmek istiyorum: Şu an itibarıyla bizim ilk altı aylık periyotta 5.200 tane bireysel başvurumuz var. Biz bu yıl sonunu yaklaşık 11.500 başvuruyla kapatmayı öngörüyoruz. 11.500 başvuru olduğu takdirde, burada kurulması düşünülen vakfa aktarılacak tutar 624.802 lira olacak efendim, mevcut projeksiyonla böyle.

BAŞKAN – Bu altı aylık kısım için karşılığı değil mi bu?

ANAYASA MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ MEHMET OĞUZ KAYA – Hayır, bir yıllık. Biz şöyle yaptık: İlk altı ayda 5.200 başvurumuz var, sene sonu itibarıyla bizim beklentimiz 11.500 ya da 12 bin, bunun karşılığı 624 bin lira efendim.

BAŞKAN – İyi para, az da değil yani 624 bin lira.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, buradaki yetkiyi Bakanlar Kuruluna versek, duruma göre şey yapsak...

BAŞKAN – Şöyle mi diyelim: Yani "Yüzde 30'unu geçmemek üzere Bakanlar Kurulu tarafından öngörülecek bir miktar vakfa aktarılır." şeklinde, öyle mi diyorsunuz?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Ama bunun önünde Harçlar Kanunu engel olabilir çünkü harç türü bir şey, oradaki kesintiyi kanun belirler.

BAŞKAN – Evet, bu konuda söz isteyen arkadaşlarımız olacak, onlara söz verelim. Şimdi, zaten zurnanın "zırt" dediği yer burası.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; şimdi, alt komisyonda görüşürken de bu şeyle ilgili bazı soru işaretleri vardı. Mesela, bu harçlardan kesilecek yüzde 30 payın miktarının yüksek olduğu... Bu bugün için böyle, önümüzdeki yıl, önümüzdeki yıl bu artarak gidecek. Burayı, bu esas komisyonda tekrar görüşmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Vakıf kurulurken vakfın organları (3)'üncü şıkta "mütevelli heyeti, yönetim kurulu, denetleme kurulu olup" demiş, çok yüzeysel bir tarif yapılmış. Şimdi, kanunumuzda vakfın nasıl kurulacağına ilişkin, medeni hukukta kanunla kurulan vakıflarla ilgili de her kanunda ne olacağına ilişkin çok ayrıntılı açıklamalar var, bu da çok yüzeysel geçmiş. Vakıf kurabilmek için bir tüzük hazırlamak lazım yani tüzüğün kimin tarafından, ne şekilde hazırlanacağı yine kanun maddesinde, öngörülen maddede anlaşılmıyor, belli değil. Yani, mevcut hâliyle geçerse bence çok şey olmayacak ve tekrar tekrar ele almamız gereken bir husus olacak. Bunu bir komisyon üyesi olarak ifade etmem gerektiğini düşündüğüm için söz aldım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Mevcut hâliyle geçerse, Anayasa'ya aykırıysa Anayasa Mahkemesi iptal eder.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – O nasıl görüşülecek?

BAŞKAN – Peki, Hakan Bey, buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli katılımcılar, arkadaşlarım; şimdi, maddeye baktığımızda, vakfın kuruluş amaçları, bir de vakfın gelirlerini ayrı ayrı ele aldığımızda, değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda, şu anda bütçeden aktarılacak olan pay vakfın kuruluşu için gerekli olan 50 bin TL'lik bir para. "Vakfın yapacağı hizmetler karşılığında alınacak ücretler, her türlü yardım ve bağışlar, enstitü faaliyetlerinden elde edilecek gelirler ve diğer gelirler." demiş. Bunlara baktığım zaman, bunların ben vakıf için...

BAŞKAN – Oradan bir şey gelmeyecek.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – ...gelmeyecek.

BAŞKAN – Gelmez tabii, o hikâye.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şimdi, hep diyoruz ya Türkiye'nin demokratikleşmesi yönünde atılan adımları da nazara aldığımızda, bireysel başvuru hakkının kullanılması da ilerleyen yıllarda artmayacak, bence azalacak. Yani, eğer Türkiye'yi istediğimiz noktaya getirmek için çaba sarf edeceksek, demokratik bir ülke olması noktasında öyle değerlendirmek gerekir. Şimdi, bir vakıf kuruyorsunuz, bireysel başvuru hakkını değerlendirecek, âdeta Türkiye içerisindeki bir insan hakları mahkemesi statüsünde görev yapacak, çeşitli yerlerden mütalaalar alacak, değerlendirmelerini yapacak. 600 küsur bin lira paranın özellikle de ilk kurulan bir vakıf için ben çok bir para olduğunu düşünmüyorum değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Her sene gelecek.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ha, şunu söylüyorsunuz...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – 624 milyar...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – “Bin” dediler.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Eski parayla.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Tamam, evet, doğrudur. Bugün bir avukatın yıllık bütçesine bakarsanız bunun daha fazlasıdır avukatlık faaliyetlerini yürütürken ki bütçesi, bu bir mahkeme faaliyeti yürütecek.

Şimdi, iyi değerlendirmek lazım. Eğer biz bireysel başvuru hakkını tanımış isek bence amacına uygun faaliyetleri gerçekleştirebilmesi açısından bu 600 küsur TL'nin çok büyük bir para olduğunu düşünmüyorum değerli arkadaşlar. Ha, şunu söyleyebilirsiniz, “Bunu başka yerden aktarabiliriz, şöyle olabilir.” diye düşünebilirsiniz, o ayrı bir şey.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, tabii, aklımıza şu da geliyor -olmaz inşallah da- mahkemede davası olan kişiler buradaki bağış maddesinden istifade ederek “Ya, biraz bağış yapalım da belki işimize yarar.” filan diye düşünürlerse...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – İptal davası açılırsa bakabilir mi Anayasa Mahkemesi bu davaya?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bakabilir.

BAŞKAN – Bakar tabii. Bakar ve onu ciddi de inceler Anayasa Mahkemesi, onu kabul etmemiz lazım, orada bir şey olmaz da.

Evet, bu konuda başka söz talebi yok.

O zaman oylayacağız.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz:

MADDE 3- 12/6/1979 tarihli ve 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Görev itirazında bulunan kişi veya makam, itirazın reddine ilişkin kararın verildiği tarihi izleyen günden itibaren, şayet bu kararın tebliği gerekiyorsa tebliğ tarihini izleyen günden itibaren, itiraz yolu açık bulunan ceza davalarında ise ret kararının kesinleştiği tarihi izleyen günden itibaren onbeş gün içinde, uyuşmazlık çıkarılmasını istemeye yetkili makama sunulmak üzere iki nüsha dilekçeyi itirazı reddeden yargı merciine verir."

BAŞKAN – İtiraz yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3' üncü madde kabul edilmiştir.

4' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 2247 sayılı Kanununun 31 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Raportörler Başkanın izin vermesi koşuluyla üniversitelerde, Türkiye Adalet Akademisinde ve benzeri kurum ve kuruluşlarda ders, kurs ve konferans verebilirler.

Raportörler bilgi ve görgülerini artırma, lisansüstü eğitim, bilimsel araştırma ya da karşılıklı iş birliği çerçevesinde yabancı ülke mahkemeleri, üniversiteler veya uluslararası kuruluşlarda çalışmak veya öğrenim görmek üzere Başkanlıkça iki yıla kadar yurt dışında görevlendirilebilirler. Başkanlıkça gerekli görüldüğü takdirde bu süreler bir katına kadar uzatılabilir. Bu kapsamda yurt dışında görevlendirilenlerin; mali hakları, yükümlülükleri, mecburi hizmetleri, giderlerinin karşılanması, aylık ve ödeneklerinin transferi konularında Devlet memurlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Bu Kanun hükümlerine göre yabancı ülkelere gönderilenlerin derece yükselmeleri, kademe ilerlemeleri, emeklilik, aylık, ödenek ve diğer bütün özlük hakları ile yükümlülükleri devam eder."

BAŞKAN – 4' üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4' üncü madde kabul edilmiştir. 5' inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 2247 sayılı Kanunun 32 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekil de değiştirilmiştir.

"İdari teşkilat, personel ve atama işleri

MADDE 32- Başkanlığa bağlı olarak Genel Sekreterlik birimi kurulur.

Genel Sekreterlik, idari ve mali işler, yazı işleri, strateji geliştirme ve özel kalem müdürlükleri ile ihtiyaca göre kurulacak bürolar ve kalemlerden oluşur. Kurulacak birimlerin çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Genel Sekreter, Başkan tarafından rapörtörler arasından görevlendirilir. Genel Sekreter, Başkanın gözetim ve denetimi altında;

- a) Başvuruların kayıt ve sevk edilmesi,
- b) Genel Kurul ve bölüm toplantılarıyla ilgili idari işlerin yürütülmesi,
- c) Kararların ve raporların otomasyonunun sağlanması ve arşivlenmesi,
- ç) Mahkemenin yazışmalarının yapılması,
- d) Mahkeme bütçesinin uygulama sonuçlarına ilişkin Başkana bilgi verilmesi,
- e) Mahkemenin kurumsal, bilimsel, idari, mali ve teknik işlerinin yürütülmesi,
- f) Protokol işlerinin düzenlenmesi,
- g) Personelin sevk ve idaresinin sağlanması,
- ğ) Mahkemenin görev alanına giren konularda yayım hizmetlerinin yürütülmesinin koordine edilmesi,
- h) Kanun, İçtüzük ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde Başkan tarafından verilen diğer işlerin yapılması, konularında görevli ve yetkilidir.

Mahkeme, görevlerini yerine getirirken hukuki, idari ve mali alanlarda çalışmak üzere yeterli sayıda personel istihdam eder. Bu personel hakkında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır. Personelin ataması Genel Sekreterin önerisi üzerine Başkan tarafından yapılır.

Mahkemenin Anayasa ve bu Kanunda verilen görevlerini yerine getirirken ihtiyaç görülmesi halinde; Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Adalet Bakanlığında çalışanlardan memur ve diğer kamu görevlisi statüsünde olanlar aylık, ödenek, her türlü zam, tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımlar kurumlarınca ödenmek kaydıyla Mahkemede geçici olarak görevlendirilebilirler. Başkanın bu kapsamdaki görevlendirme talebi, ilgili kurumlarca kanuni bir engel bulunmaması halinde yerine getirilir. Geçici görev süresi ilgililerin terfi ve emekliliklerinde kurumlarınca hesaba katılarak özlük hakları devam ettirilir. Geçici görev süresince yükselme ve kademe ilerlemelerine esas olmak üzere Başkan, ilgili kurum ve kurullara yazılı bilgi verir.

Mahkemenin hizmet birimlerinde çalışan 657 sayılı Kanuna tabi personel, Genel Sekreterin teklifi ve Başkanın uygun görmesi üzerine, mükteseplerine uygun olarak Adalet Bakanlığınca Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı kadrolarına atanabilirler."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi yok.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Başkanım, bir husus vardı. Alt komisyonda görüşürken, burada "Mahkemenin Anayasa ve bu Kanunda verilen görevlerini yerine getirirken..." diye başlayan fıkrada, "Başkanın bu kapsamdaki görevlendirme talebi, ilgili kurumlarca kanuni bir engel bulunmaması halinde yerine getirilir." kısmı, "bir engel bulunmaması halinde yerine getirilir." kısmı için "uygun görülmesi hâlinde" şeklinde diye bir talep olmuş. Yani her hâlükârda emir kipi kullanılmış: "...yerine getirilir." Yani yerine getirilmesi mümkün olmayan birisi talep edildiğinde de yerine getirilir. Dolayısıyla, burada talep edilen kuruma da bir inisiyatif tanınsın, bir esneklik getirilebilir diye bir şey vardı, bunu hatırlatmak istedim.

BAŞKAN – O zaman bunu hiç mi yazmayalım diyorsun yani bu cümleyi olduğu gibi mi çıkaralım buradan?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Yok, oraya şunu ekleyebiliriz: "Engel bulunmaması hâlinde" diyor ya, "kanuni bir engel bulunmaması ve uygun görülmesi hâlinde" diyebiliriz. "Engel bulunmaması ve uygun görülmesi..." En azından bir esneme, bir inisiyatif verme, talep edilenden...

BAŞKAN – O zaman böyle bir şey yazmaya hiç gerek yok çünkü uygun görürse zaten izin verir, görmezse zaten vermez. Genel kural bu.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – İşte orada kanuni engel bulunmaması hâlinde her hâlükârda yerine getirilen bir kural getiriyoruz. Aslında çok tartışılacak bir şey değil.

BAŞKAN – Şimdi burada zorlama var. Kanun açısından bir sorun yoksa izin vermek zorundasın.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Her hâlükârda oluyor o zaman.

BAŞKAN – Ama “uygun bulması hâlinde izin verir.” dediğin zaman, o tamamen takdire taalluk eden bir şey. Böyle bir hükme de gerek yok o zaman. Ya böyle bir zorunluluğu kabul edeceğiz ya da tamamen takdire bırakacağız.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Uygulamayı isterseniz sorun da, bu husus muallak geçmesin yani bence önemli bir husus.

BAŞKAN – Peki, açıklama isteyelim bu konuda.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ UFUK YEŞİL – Sayın Başkanım, sizi ve Komisyonunuzu saygıyla selamlıyorum.

Mahkememizin görev alanına ben biraz değinmek istiyorum. Mahkememiz adli, idari, askerî yargının tamamını ilgilendirmekte olup görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak karara bağlayan bir mahkeme ve konular itibarıyla da hem adli yargı hem idari yargı ve askerî yargıdan değişik konular intikal etmekte. Burada bizim böyle bir düzenleme istememizin sebebi de zaten biz bir kadro ihtidasında bulunuyoruz, tabii tasarı yasalışırsa. Buradaki bizim amacımız, getirmek istediğimiz husus şu: Geçici görevlendirme suretiyle... Bizim zaten istediğimiz kısım geçici görevlendirilmesini istediğimiz personelle ilgili. Örnek veriyorum: Askerî yargıyı ilgilendiren bir konuda teknik bir personel veya oradan ihtiyacımız olan bir personeli alırken sıkıntı yaşamamak adına. Zaten bu geçici görevli çalışacak ve geriye, kurumuna iade edecek, bizim kadrolu personelimiz olmayacak aldığımız kişi. Yani bu problemleri yaşamamak adına, zaten bu zamana kadar bizim koyduğumuz aynı hüküm Anayasa Mahkemesinin, kanunun 31'inci maddesinin birinci fıkrasında da var. Aynı hüküm yani her şeyiyle aynı ve bu zamana kadar da -bizim kendi yasamızda da var aynı hüküm- herhangi bir sıkıntı yaşanmadı. Zaten siz de takdir edersiniz ki 2 tane yüksek mahkeme başkanı bir personel için böyle bir sıkıntı da yaşamaz. Yaşamadı zaten. O nezaket kuralları hiçbir zaman ihlal edilmedi. Hatta geçenlerde biz Yargıtaydan personel talep etmiştik, kendileri durumu bize iletiler, dediler: “Bu personeli biz şu sebepten dolayı veremeyiz, uygun görürseniz başka bir personel verelim veya isterseniz.” Biz de tamam dedik. Zaten aramızda herhangi böyle bir problem yok yani yaşanmış veya olabilecek bir problem de değil Başkanım bu.

BAŞKAN – Aslında koymasak da olur ama ihtiyat olarak böyle bir hüküm diyorsunuz.

Peki. Başka söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

5'inci maddeden sonra gelmek üzere bir madde ihtidasına dair bir önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/774 Sıra Sayılı "Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın Çerçeve 5'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenilmesi ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesi arz ve teklif olunur.

Ali İhsan Yavuz

Sakarya

"Madde 6- 2247 Sayılı Kanunun 38'inci maddesinin birinci fıkrasında geçen (7500) rakamı (12000), ikinci fıkrasında geçen (3500) rakamı (10000) olarak değiştirilmiş ve maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Mahkemede görevli 657 sayılı Kanuna tabi personele her ay 5.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda ödenek verilir."

Gerekçe:

Ülkemizde Uyuşmazlık Mahkemesine benzer biçimde, yüksek mahkeme üyelerinin ek görev şeklinde katıldıkları karma nitelikli kurullardan Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerine, (30.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ek tazminat, Yüksek Seçim Kurulu üyeleri, il ve ilçe seçim kurulu başkanlarına, 298 sayılı Kanunun 182. maddesinin birinci fıkrası gereğince yapılan ödeme, Anayasa Mahkemesi Başkan, başkanvekilleri ve üyelere (40.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda, raportörlere ise (10.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık ek ödenek, ile Mahkemede görevli 657 sayılı Kanuna tabi personele her ay, (5.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan aylık tutarda ek ödeme, Türkiye Adalet Akademisi Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinden uhdesinde kamu görevi bulunanlara ayda

ikiden fazla olmamak üzere her toplantı günü için (2500), uhdesinde herhangi bir kamu görevi bulunmayanlara ise (3500) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktar üzerinden ödenen toplantı ücreti miktarları emsal alınarak, Uyuşmazlık Mahkemesi toplantılarına katılan Başkanvekili ve Başsavcılar ile üyelerine, toplantının yapıldığı ay itibariyle 12000 gösterge; benzer şekilde görev yapan Anayasa Mahkemesi raportörleri için öngörülen 10000 gösterge emsal alınmak suretiyle de Uyuşmazlık Mahkemesi raportörlerine her ay itibariyle ve Başsavcılar yerine toplantıya katılan savcılara ise, toplantının yapıldığı ay itibariyle 10000 gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın göre günün koşullarına uygun olarak arttırılmak suretiyle ve Anayasa Mahkemesinde görevli memurlara ödenen 5000 gösterge rakamı emsal alınarak, Uyuşmazlık Mahkemesinde görevli 657 sayılı Kanuna tabi personele her ay 5000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda ödeneğin ödenmesi suretiyle, 2247 sayılı Kanunun ödenecek ücretlere ilişkin 38 inci maddesi yeniden düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Evet, şimdi, şöyle bir şey var: Maliyeye söz vereceğiz de bu konuda, Başbakanlığın bir talimatı var yalnız, “Özlük haklarında yapılacak değişiklikler tasarıdan hariçse mutlaka Maliye Bakanlığının, bizzat bakanın onayının alınması gerekir.” diye böyle bir talimatı var.

Şimdi bizde şu anda Maliye Bakanı onayı yok burada. Maliyeyi temsilen arkadaşımız, şuraya gelir misiniz. Bu konuda ne söylüyorsunuz? Bir de şeyi öğrenmek istiyorum: Buraya yazdığımız ek göstergelerin karşılığı bugünkü şeye göre nedir? Sende vardır herhâlde. Ona da bir bakalım.

Tabii, bir yere bir şeyler verirken baştan, arkasından nelerin geleceğini de hesap etmemiz lazım.

MALİYE BAKANLIĞI MALİYE UZMANI HAVVA YETİŞ – Söz konusu düzenleme tasarının taslak aşamasındaki hâlinde Bakanlığımıza sunuldu. Madde vardı. Yaptığımız çalışmalar sonucunda bunu olumlu mütalaa etmemizin mümkün olmadığını değerlendirdik çünkü bilindiği üzere 666 sayılı KHK’yla kamuda görev yapan tüm personele mali haklar kapsamında değişik adlar altında yapılan ilave ödemelerin hepsi kaldırılmış ve tek bir ödeme sistemine geçilmiştir ki bu, kamuda çalışma barışını sağlamaya yönelik bir düzenlemedir. Eğer biz kamu görevlilerinin, asli kadro ve görevi dışında ya da hani bu görevine paralel mevcut sistemi bozacak herhangi bir ilave ödemeye sebebiyet verirsek bu tür talepler diğer kurumlarca da ortaya çıkacak ve bu belli bir maddi yük getirecek bütçemize. Ayrıca bu ödeme sistemlerindeki yeni düzenlenmiş, herkese, eşit işe eşit ücret mantığına da aykırı olacağı için Bakanlığımızca olumlu mütalaa edilmemektedir. Size taslakla verilen düzenlemedeki miktarları söyleyeyim: 7500 gösterge rakamı başsavcılar ile asıl ve yedek üyelere şu an verilen gösterge rakamı. Bunun tutar karşılığı 536 lira. 12 bin liraya çıkması durumunda da 859 liraya çıkıyor. Yani arada 320 liralık bir fark öngörülüyor.

BAŞKAN – Bu, başsavcılar için.

MALİYE BAKANLIĞI MALİYE UZMANI HAVVA YETİŞ – Bu başsavcılar ile asıl ve yedek üyeler için. Başsavcılar yerine katılan savcılar ile raportörlere mevcutta 3500 gösterge rakamının karşılığı 250 lira verilirken 10000 gösterge rakamına çıkarılıyor, bu düzenlemeyle 715 liraya çıkarılıyor. Doğal olarak burada da 450 liralık bir fark oluşuyor.

657 sayılı Kanun’a tabi mahkeme personeline mevcutta herhangi bir ödeme öngörülmezken taslakta 5000 gösterge rakamının karşılığı 357 lira ödeme öngörülüyor. Doğal olarak bu tarz taleplerin kamuda mali disiplini bozacağı düşünüldüğünden Bakanlığımızca tasarının taslak aşamasındaki bu hâlinin uygun olmadığı dile getirilmiş ve yapılan toplantılar sonucu bu, metinden çıkarılmıştır. Yine de takdir Komiyonumuzundur.

Arz olunur.

BAŞKAN – Buyurun.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ GENEL SEKRETERİ UFUK YEŞİL – Efendim, mevcut durum itibarıyla kanunumuzun 38’inci maddesine göre mahkememizde görevli raportörler, üyelerimiz ve başsavcıları temsilen gelen savcı arkadaşlarımız 3500 ek gösterge, üyelerimiz de 7500 ek gösterge karşılığı bir ücret almaktalar. Hani hepsi kaldırıldı denilen kısım bizim için geçerli değil, devam ediyor.

Şimdi, hep diğer, devamlı konuştuğumuz Anayasa Mahkemesi raportörlerinin bir kısmının, Danıştay ve Yargıtay üyelerinin daha fazla ücret aldığı kısmıyla ilgili de ben şunu söylemek istiyorum: Bizim mevcut üyelerimizin hepsi Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesi üyesi. Ek olarak görev yaptıkları, bizim mahkemeye ilgili işlerde 7500 ek gösterge alıyorlar.

BAŐKAN – Őzűr dilerim.

Karar yeter sayısı isteniyor, on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.49

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 16.10

BAŞKAN : Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP : Harun TÜFEKÇİ (Konya)

(Oturum, Sözcü Yılmaz Tunç tarafından açıldı)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önergeyle ilgili bir cevap beklediğimizden madde 5'i bekletiyoruz, sonra geri dönüp oylayacağız.

Madde 6' yı okutuyorum:

MADDE 6- 2247 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekil de değiştirilmiştir.

“Bütçe

Madde 39- Mahkeme, genel bütçe içinde kendi bütçesiyle yönetilir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütçe ile ilgili görüşmelerde Mahkemeyi Genel Sekreter temsil eder.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen yok, önerge de yok.

6'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 2247 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Ek Madde 2- Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvele Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı bölümü olarak eklenmiştir.

Mahkemeye ait kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

Ek Madde 3- Bu Kanun çerçevesinde;

a) Mahkemenin iç düzeni, işleyişi, teşkilatı, çalışma usulleri, tutulacak defter ve kayıtlar, elektronik ortam da dahil evrak akış düzeni, arşivlenmesi, Mahkeme kütüphanesi, Genel Sekreterlik ile idari teşkilatı, idari personelin görev ve sorumlulukları,

b) Raportörlerin ve 657 sayılı Kanuna tabi personelin dosyalarının tutulması, disiplin işleri, izin ve sağlık durumları, başkan ve üyelerin giyecekleri kışvelerin şekli ve bunların giyilme zaman ve yerleri,

c) Mahkemenin çalışma, yargılama usul ve esasları, müzakere ve sözlü açıklamaların yönetimi,

Genel Kurulca kabul edilen İçtüzükle düzenlenir. İçtüzük Resmi Gazetede yayımlanır.”

BAŞKAN – 7'nci madde üzerinde bir önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/774 Sıra Sayılı “Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Çerçeve 7 nci maddesiyle 2247 sayılı Kanuna eklenmesi önerilen Ek Madde 2'yle, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenmesi öngörülen Listenin ikinci satırında yer alan “GİH - Yazı İşleri Müdürü -1 -1” ibaresinin “GİH - Yazı İşleri Müdürü -1 - 2” ibaresiyle, sekizinci satırında yer alan “GİH - Şef - 3 - 2” ibaresinin “GİH - Şef - 3 - 1” ibaresiyle değiştirilmesi ve Ek Madde 3'ten sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesi arz ve teklif olunur.

Ali İhsan Yavuz

Sakarya

“Ek Madde 4- 657 Sayılı Kanunun eki (II) sayılı cetvelin (5) numaralı başlığının altındaki kısma “Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı Müdürleri” eklenmiştir.”

Gerekçe:

Uyuşmazlık Mahkemesi bünyesinde hukuk bölümü ve ceza bölümü olarak iki bölüm bulunduğundan her bir bölümde görev yapacak yazı işleri müdürüne ihtiyaç bulunmaktadır. Bu ihtiyacın karşılanması amacıyla işbu önerge verilmiştir.

Öte yandan Uyuşmazlık Mahkemesinin Anayasamızda sayılan yüksek mahkemelerden olması, diğer yüksek mahkemelerde görev yapan müdürlerin isimlerinin 657 sayılı Kanunun Ek-2 sayılı cetvelinin (5) numaralı başlığı altında yer alması karşısında, Uyuşmazlık Mahkemesi müdürlerinin de adı geçen Cetvel ve Başlığa eklenilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Gerekçesi okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MALİYE BAKANLIĞI UZMANI BURCU ARDA ÖZCAN – Maliye Bakanlığı olarak bir itirazımız var.

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI UZMANI BURCU ARDA ÖZCAN – Önergeyle eklenmesi öngörülen ek 4'üncü maddeye göre 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli 2 sayılı ek gösterge cetvelinin (5) numaralı başlığının altına Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı müdürlerinin eklenmesi öngörülmekte ve gerekçede de diğer yüksek mahkemelerde görev yapan müdürlerin isimlerinin bu başlık altında yer aldığı belirtilmiş. Fakat böyle bir durum yok, ek gösterge cetvelinin söz konusu başlığına bakıldığında sadece Anayasa Mahkemesi Başkanlığındaki müdürler var. Bu, Anayasa Mahkemesi Başkanlığına özgü olarak yapılmış olan bir şeydir, diğer müdürler bu bölümde yer almamaktadır, genel hükümlere göre yararlanmaktadırlar. Bu nedenle Maliye Bakanlığı olarak buna, ek madde 4 olarak eklenmesi öngörülen teklife karşı çıkıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 2247 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, bu Kanunla değiştirilen 32 nci maddenin değiştirilmeden önceki hükümleri uyarınca Mahkemede görevlendirilen ve halen çalışmakta olan personelden durumları uygun görülenler bu Kanuna ekli listedeki durumlarına uygun kadrolara başka bir işleme gerek olmaksızın Başkan tarafından atanır ve durumları evvelce mensup oldukları kurumlara bildirilir. Anılan kadrolara atanmayanlar hakkında bu Kanunla değiştirilen 32 nci maddenin son fıkrası hükmü uygulanır.

Bu Kanunla değiştirilen 39 uncu maddenin değiştirilmeden önceki hükümleri uyarınca Mahkeme Başkanlığına, Adalet Bakanlığınca tahsis yapılmış araç, gereç ve sair taşınır Uyuşmazlık Mahkemesi taşınır kayıtlarına geçirilir ve gerekli devir teslim işlemleri tamamlanır.

39 uncu madde uyarınca Mahkemenin ayrı bir bütçesi oluşturuluncaya kadar Adalet Bakanlığı bütçesinde yer alan ödeneklerin kullanılmasına devam olunur."

BAŞKAN – 8'inci madde hakkında görüş beyan edecek arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I) sayılı Cetvele aşağıdaki sıra eklenmiştir.

"56) Uyuşmazlık Mahkemesi"

BAŞKAN – Madde hakkında söz talebi yok.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyle ilgili bir görüşme yapılacak arkadaşlar.

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.18

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 16.20

BAŞKAN : Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP : Harun TÜFEKÇİ (Konya)

(Oturum, Başkan Vekili Hakkı Köylü tarafından açıldı)

----- 0 -----

BAŞKAN – Evet, önergeyi geri çektik, devam ediyoruz.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarı kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi için pazartesi günü 12.00'ye kadar süre veriyoruz.

Genel Kurulda Komisyonu temsil etmek üzere Sayın Ali İhsan Yavuz ve Sayın Hakan Çavuşoğlu'nun sözcü olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon redaksiyon yetkisi talep ediyoruz. Bunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 16.22